

Texas 30.4. - 21.5.2004

Esa Ervasti

ervasti.esa@netti.fi

Rusorintakerttuli on kerttuleista kauneimpia.

Johdanto

Pitkään suunnitelmissa ollut ensimmäinen Pohjois-Amerikan lintumatka tuli vakavammin harkintaan talvella 2004, kun euro vaan jatkoi vahvistumistaan dollariin nähden.

Vahvistumisen osoittaessa kevättalvella pysähtymisen merkkejä ostin sitten dollareita varastoon (matkasekkeinä) matkaa varten. Pelkällä odottelulla olin ”voittanut” noin 25% ilmaista matkarahaa verrattuna tilanteeseen, jos olisin tehnyt matkan jo keväällä 2003.

Vahvan euron ansiosta tuli myös vuokrattua aiottua tilavampi ja mukavampi auto.

Koska matka ajoittui toukokuuhun, oli eri osavaltioiden joukosta pienen tutkiskelun jälkeen melko helppo valita Texas. Yhdysvaltain lajirikkaimman osavaltion rannikolla on huhtikuun lopulla ja toukokuun alkupuolella menossa kova hyönteissyöjä- ja kahlaajamuutto, eli olisi mahdollisuus nähdä yhdessä pisteessä monia sellaisia lajeja, jotka pesivät vaikeasti hajallaan Uuden mantereiden pohjoisosissa. Erityisesti innosti nähdä värikkäiden kerttuleiden massamuuttoa, mutta se olisi mahdollista vain, jos tuuli kääntyy pohjoiseen ja vielä parempi, jos siihen liittyy saderintama. Silloin Meksikonlahden ylityksen jälkeen uupuneet pikkulinnut putoavat heti ensimmäisiin rannikolla näkemiinsä metsiköihin. Linnuille huono juttu, mutta Pohjois-Amerikan lintuharrastajille nuo äkilliset kylmänpurkaukset ovat keväällä juhlahetkiä. Kaikkein kuuluisin ”kerttulimagneetti” puuttomalla rannikkotasangolla on High Island ja sen pienet tammimetsiköt. Se olisi ensimmäinen retkikohde heti Houstoniin tulon jälkeen. Muuton seurannan jälkeen voisi sitten suunnata katselemaan paikallista pesimälajistoa ensiksi Texasin mäntymetsiin Houstonista itään ja sen jälkeen rannikkoa pitkin etelään aina Meksikon rajalle ja lopuksi sisämaan suuntaan, jotta tulisi katettua mahdollisimman monta linnustollisesti erilaista elinympäristöä. Matkaveriksi lähti **Göran Lindström**.

Näin jälkeenpäin katsottuna voin vahvasti suositella toukokuuta ja varsinkin sen kahta ensimmäistä viikkoa Texasin lintumatkan ajankohdaksi, nimenomaan kaikkein koreimpien kerttulien ansiosta. Huhtikuun puoliväli on vielä liian aikaista, mutta silloin on mahdollisuus nähdä harvinaisia trumpettikurkia ennen niiden lähtöä Texasin talvehtimispaikaltaan. Ulkomaisille linturyhmille tämä kurkilaji näyttää olevan iso juttu, jopa niin, että lähes kaikki matkaraportit Texasista ovat huhtikuulta. Kauniiden kerttulien ja retken lajimäärän suhteen toukokuu oli kuitenkin onnistunut ajankohta. Kerttulien (24 lajia) lisäksi kohokohtia olivat valkopääamerikotkat Conroe-järven ikimetsissä, kaktuspöllöt Meksikon rajan pinnassa, pihkatikka (Pohjois-Amerikan harvinaisin tikka), ”maantiekiihtäjät”, upea kuningasturpiaali, kaljusypressimetsä kuin sadusta (Louisiana), aivan läheltä nähdyt alligaattorit, ruskoilvekset ja monet muut jännät jutut.

Passi, lentoliput ja autonvuokraus

Suomen kansalaiset tarvitsevat 26.10.2004 lähtien koneellisesti luettavan passin saapuessaan Yhdysvaltoihin (passin kuvasivun alareunassa pitää olla kaksi riviä: ensimmäisellä rivillä haltijan nimi, ja toisella pitkä numerosarja). Maahantulon yhteydessä saapuja myös kuvataan ja otetaan sormenjäljet. Katso <http://www.usembassy.fi/>

Kokeilin ostaa lentolipun ensimmäistä kertaa netin kautta. Ei ongelmia, mutta epävarmaksi jäi saanko tällä tavoin kuitenkaan halvinta mahdollista (670 euroa). Lisäksi piti maksaa palvelumaksu 25 euroa itse tehdystä ”työstä”. Jatkossa palaan entiseen käytäntöni ja tilaan liput matkatoimiston pätevän virkailijan kautta – ihan samalla palvelumaksulla. Menoreitti oli Hki-Lontoo-Houston ja takaisin Houston-Lontoo-Hki (British Airways). Lontoossa piti siirtyä linja-autolla toiselle kentälle jatkolentoa varten, niin meno kuin paluulennolla. Linja-auton lipun hinta (22 euroa) Heathrowin kentältä Gatwickin kentälle ei sisältynyt lentolipun hintaan ja matkalaukut piti huolehtia itse mukaan. Linja-auto kyydin voi maksaa vain punnilla tai luottokortilla, eurot ja dollarit eivät kelpaa, matka kesti muistaakseni noin tunnin.

Vertailun jälkeen valitsin Thrifтын listoilta isohkon Dogde Stratus henkilöauton. Hinta pienimmällä omavastuulla ja lisäkuljettajamaksulla 1182 euroa / 21 vrk. Bensa oli reilun kolmanneksen halvempaa kuin Suomessa. Parhaiten suunnistaminen Texasin hyväkuntoisilla teillä onnistui teiden numerokylttejä seuraamalla; kylttien koko, muoto ja väri vaihtelivat tietyypin mukaan, mikä helpotti myös suunnistamista. Numerot vastasivat melkein sataprosenttisesti maantiekarttamme vastaavia merkintöjä (ostettu Akateemisesta kirjakaupasta). Nimenomaan suurissa risteyksissä kannattaa tosiaan keskittyä vain numeroiden seurantaan. Usein moottoritietä erkaantuvilla ulosmenoväylillä oli erikseen oma numeronsa (exit nro) ja varsinaisella tiellä (jonne se johti) oma numeronsa, tämä kannattaa tarkastaa kartalta etukäteen.

Liikennekulttuuri oli aika fiksua, texasilaiset tosin ajoivat lievää tai selvää ylinopeutta isoilla maastureillaan ja muilla jättipeleillään. Kerran pari nähtiin Volvo, kyllä oli naurettava koppero verrattuna paikalliseen kalustoon. Suojelualueet oli merkitty teiden varsilla hyvin ja lisäksi rannikolla on hyvin merkitty lintureitti ”*The Great Texas Coastal Birding Trail*” (ruskeita kylttejä, joissa lentävä saksinokka). Reitin kohteet ovat tunnettuja lintupaikkoja ja sen kartan sai esimerkiksi suojelualueiden opastuskeskuksista.

Majoitus, sää ja pienet miinukset

Suojelualueiden leirintäpaikat ja lämmin sää antoivat mahdollisuuden laskea matkan kuluja entisestäänkin, niinpä paria yötä lukuun ottamatta yövyimme aina teltassa, joskus autossakin. Sisäänpääsymaksu suojelualueille oli yleensä noin kolme dollaria ja telttamaksu 15-20\$ / yö. Telttailu lisäsi mukavasti kunnon retkitunnelmaa, aitoa luonnon kokemista aivan tuntemattomissa ja uusissa ympäristöissä, puhumattakaan mukavasta lisäyksestä pöllö- ja kehrääjähavaintoihimme ja aamulla oltiin valmiina paikalla ilman siirtymisiä. Mukavuudesta ei tarvinnut tinkiä, lähes kaikilla paikoilla oli hyvät pesutilat suihkuineen.

Vappuviikonlopun kylmempää pohjoisvirtausta lukuun ottamatta (pari ylimääräistä puseroa päällä) lämpötila pysytteli +20...+35 asteen välillä, yöt vähän viileämpiä. Rio Granden laaksossa ilma oli öisin kostean nihkeää ja lämmintä, päivisin lippis oli tarpeellinen varustus suojaamaan auringolta. Sateiden takia ei menetetty yhtään kokonaista päivää. Vain ensimmäisenä päivänä satoi jatkuvammin, joten katselimme autosta käsin kahlaajia riisipelloilla. Meksikon rajalla Brownsvillessa oli yksi raju ukkosrintama ja siinä meni muutama tunti hukkaan.

Matkan ainoa riesa olivat hyttysset, joita oli etenkin etelässä Rio Granden suojelualueilla. Useita sortteja, hyvin äkäisiä, verenhimoisia ja ennen kaikkea nopeita. Ei mitään hidasta esileikkiä vaan suoraan kiinni ihoon ja housujenkin läpi. Meikäläiset hyttysset ovat ihan harmittomia näihin verrattuna. Karkotesuihkeista ei ollut paljoakaan apua, parasta oli odottaa aamulla auringon nousua riittävän korkealle ja välttää varjoisia pöheikköjä. Paikallisten mukaan hyttysiä ja heinikoissa viihtyviä pahamaineisia kirppuja oli kuitenkin tänä vuonna vähän. Erittäin potentiaalinen riesa ovat myös tulimuurahaiset, joiden pesien päällä (reikiä maassa) ei kannata seisoskella, mutta todennäköisesti niin tulee kuitenkin tehdyksi. Pesä oli paikoin poluillakin. Kerran harmittoman näköisellä puistonurmikolla kiikaroidessani seisoin huomaamattani pesän päällä ja sain yhden erittäin kivuliaan tulimuurahaisen pistoksen. Onneksi ei useampi ehtinyt, sillä tämä yksikin teki pitkään tulisen kipeää.

Texasilaiset ottavat maanomistamisen tosissaan: lukemattomat kieltokyltit ja aidat reunustavat teiden varsia, jopa aivan korvessa. Lisäksi huolestuneet (eivät vihaisia) maanomistajat pysähtyivät monesti kuulustelemaan miksi olimme pysähtyneet heidän mailleen (vaikka olimme julkisella tiellä). Lyhyt ”birdwatching” vastaus riitti kuitenkin aina. Outoa oli myös maan lipun levittely joka puolella talojen ja kauppojen pihoilla päivästä toiseen. Mitä ne sitten nostavat salkoon kun on varsinainen juhlapäivä?

Kirjallisuutta

Lintujen puolesta matkalle mukaan riitti kolme Lintuvarusteesta tilaamaani kirjaa: määräytyksiä varten *The North American Bird Guide* (Sibley, 2000) sekä lintupaikkojen löytämiseen *A Birder's Guide to the Texas Coast* (Holt, 1993) ja *A Birder's Guide to the Rio Grande Valley* (Lockwood ym, 1999). Kaikki erinomaisen hyviä ja välttämättömiä. Oleellisinta on poimia jyvät akanoiden joukosta, sillä molemmissa lintupaikkaoppaissa on valtavasti kohteita ja tietoa. Luin molemmat perinpohjin ja varsin pian tuli selväksi, että Texasin länsiosan voi jättää kokonaan käymättä. Siellä olevat lajit voi nähdä myös Kaliforniassa, missä tulen vielä joskus käymään. Säästyisi kilometrejä eikä tarvitse pitää niin kiirettä. Tämän lisäksi jätimme käymättä rannikon keski- ja eteläosan kaikki merenrantakohteet, sillä lajisto on samaa kuin rannikon pohjoisosassa, missä retkeilimme heti matkan alussa. Näin jälkepäin katsottuna ennen matkaa lukemissani matkaraporteissa ei

ollut paljoakaan lisättävää edellä mainittuihin lintupaikkaoppaisiin. Matkaraporteista sai kuitenkin hyvän yleiskuvan retkeilystä paikan päällä.

Nettiosoitteita matkan suunnitteluun

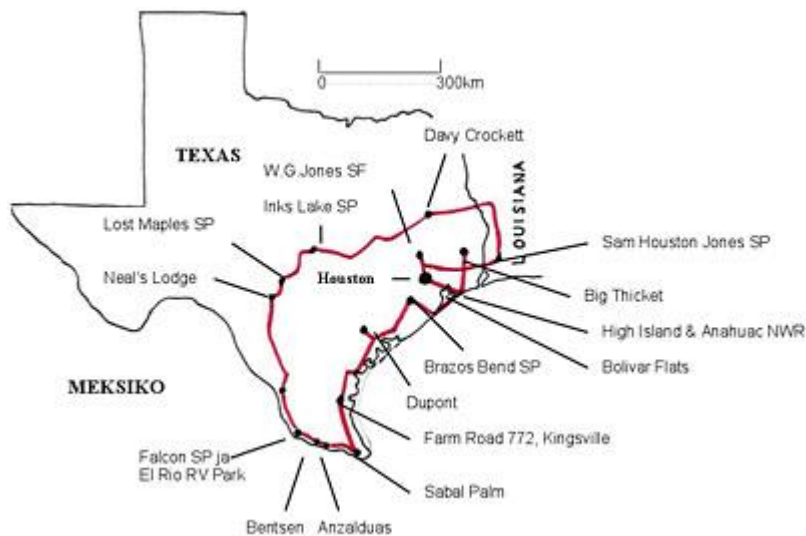
- Texasin lintureitit, muun muassa The Great Texas Coastal Birding Trail:
<http://www.tpwd.state.tx.us/birdingtrails>
- Texasin osavaltio puistot (Texas State Parks) ovat hyviä lintupaikkoja:
<http://www.tpwd.state.tx.us/parkguide>
- Texasin havaintoarkiston kautta voi löytyä vinkkejä hankalien lajien löytämiseen:
<http://listserv.uh.edu/archives/texbirds.html>
- Texasin lintulinkkejä:
http://www.fatbirder.com/links_geo/america_united_states/texas.html#
- Pohjois-Amerikan lintujen ääniä: <http://www.naturesongs.com/birds.html>
- Rio Granden lintukuvia: <http://www.birdsandpictures.com>
- Kerttulikuvia: <http://www.georgia-birding.com/KTM/annotate.htm>

Kiitokset

Kiitokset Göran Lindströmille mukavista ja elämyksellisistä hetkistä matkan varrella sekä Fernando Cerralle tämän jutun lintukuvista.

Tärkeimmät retkikohteet

Seuraavassa ovat tärkeimmät retkikohteemme ja mitä lajeja niistä voi todennäköisesti löytää. Ajo-ohjeet näihin tärkeimpiin kohteisiin löytyvät edellä mainitsemistani kahdesta lintupaikkaoppaasta.

HIGH ISLAND & FARM ROAD NRO 1985 ja 1941

High Island on ehkä paras ”kerttulimekka” Texasin rannikolla. Keski- ja Etelä-Amerikassa talvehtineet miljoonat varpuslinnut suuntaavat joka kevät pohjoiseen Yucatan niemimaan kärkeen, josta ne lähtevät auringonlaskun jälkeen ylittämään Meksikonlahtea, mikäli sää on suotuista. Matka lahden yli on lähes tuhat kilometriä pitkä ja kestää noin 18 tuntia. Saapuessaan Texasin rannikolle puolenpäivän aikaan jotkut pysähtyvät, mutta suurin osa jatkaa edelleen sisämaahan laskeutuen vasta illan pimetessä.

Joskus kesken muuton sää voi muuttua, voimakas pohjoistuuli alkaa puhaltamaan, ilma kylmenee ja säärintama etenee Meksikonlahdelle puolenpäivän aikaan. Vastatuuli sateineen hidastaa ja kuluttaa lintujen energiavarastoja. Valtavat määrät uupuneita ja nälkäisiä lintuja etsii suojaa ja ravintoa saavuttuaan rannikolle. Tällöin hyvät elinympäristöt ovat elintärkeitä kymmenien tuhansien lintujen hengen säilymiseksi – sellainen on High Island! Sen vihreät tammimetsiköt ovat kuin keitaita puuttomalla rannikkopreerialla. Paikallinen lintuyhdistys, Houston Audubon Society, on ostanut High Islandin metsiköt lintujen suojelualueiksi ja niihin on vapaa pääsy (pieni maksu).

Mainitunlainen pohjoinen ilmavirtaus osui Texasin rannikolle juuri kun saavuimme High Islandille. Oli vappuviikonloppu ja lintuharrastajat olivat lukeneet säätiedotuksensa; en ole koskaan nähnyt kiikarikansaa niin paljon yhdessä paikassa. Mutta me kaikki sadat kevään juhlahetkestä haltioituneet harrastajat mahduimme hyvin hiipimään ja kuiskailemaan High Islandin metsiköiden poluille. Lauantiaamuna oli vielä hiljaista, mutta varsinkin sunnuntaina iltapäivällä kerrtuileita oli suorastaan kuhisemalla Smith Oaksin metsikössä. Metsiköihin ei ole tarvetta kiirehtiä heti aamulla, linnut putoavat paikalle yleensä puolenpäivän jälkeen ja lähtevät vasta auringon laskettua jos sää on suotuista. Kaukoputkea ei tarvita, kerttulit pyörivät ihan lähellä. Boy Scout Woods metsikön myyntipisteessä pitää suorittaa pieni päivämaksu, jolla saa rintapieleen kiinnitettävän lapun, sen myötä voi kulkea alueen kaikissa metsiköissä: Smith Oaks, Boy Scout Woods, Eubanks Woods ja S.E.Gast Red Bay Sanctuary. Kannattaa käydä myös Smith Oaksin upeassa haikarakoloniassa, jossa muun muassa ruusukapustahaikarat ovat aivan lähellä pesillään (172 pesää/v.2004).

High Islandin ja läheisen Anahuac NWR:n välillä on kaksi riisipeltojen halki kulkevaa tietä, Farm Road nro 1985 ja 1941. Niiden varrella oli sadoittain kahlaajia ja jonkin verran haikaroita, molemmat viheltäjäsorsat ja avomaiden varpuslintuja. Voimakkaiden sateiden

takia vettä oli myös tavallisilla viljapelloilla ja kahlaajia sen mukaisesti, monesti hyvinkin lähellä tietä.

High Island netissä: <http://www.houstonaudubon.org/index.cfm/MenultemID/197.htm>.

ANAHUAC NATIONAL WILDLIFE REFUGE

Aivan huippupaikka mihin vuodenaikaan tahansa, vaikka alueen luonnonhoito on keskittynyt tekemään optimaaliset olosuhteet talvehtiville hanhille (4 lajia) ja sorsille (yli 20 lajia). Lumihanhia ollut parhaimmillaan 80 000. Anahuac NWR on lyhyen matkan päässä High Islandista, Farm Road nro 1985:n varrella, hyvät kyltit paikalle. Näimme opastuskeskuksen läheisyydessä kahdessa pajumetsikössä erinomaisen paljon ja läheltä kerttuleita kymmenien paikallisten harrastajien kanssa. Toinen metsiköistä on nimeltään Willow ja toinen on opastuskeskuksen vieressä olevan kanaalin penkereille juurtunutta pajukkoa. Jälkimmäisessä kiikaroimme pieneltä puusillalta käsin kun ohitsemme etenevät kerttulien sekaparvet etsivät matalien puiden oksistoista tankattavaa. Sisääntulotien pelloilla ja opastuskeskuksen edessä, laajalla ja matalalla sadevesilammella, oli sadoittain sirrejä ja muita kahlaajia. Shoveler Pondin ympäri kiertävältä tieltä käsin näimme useita alligaattoreita. Saman tien varrella on lintutorni sekä pitkä korotettu polkusilta halki kosteikkojen. Viimeksi mainittu on upea rakennelma ja antoi mukavasti lajeja (suopeakaloinen, amerikanpikkuhaikara, paksunokka-uikku, valko-iibis, haikaroita, sorsia jne.).

Opastuskeskuksesta lähtee hiekkatie Meksikonlahden rantaan (Cross Road – West Line Road), se sivuaa Yellow Railin preeria-alueita. Tien varrella näimme räikkäluhtakanapoikueita, kenttäsiirkkusia ja sarasirkkusen. Suuresta koostaan huolimatta Anahuac NWR:n kiertely ei vie puoltapäivää enempää, jollei sitten jää vain nautiskelemaan ja vaikkapa istahda polkusillan piilokojuun katselemaan amerikanpikkuhaikaran kiipeilyä ruovikossa.

Anahuac netissä: <http://southwestfws.gov/refuges/texas/anahuac/index.html>.

Lintuharrastajia Willow -metsikön ympärillä kiikaroimassa kerttuleita 2.5.2004.

W. G. JONES STATE FOREST

Varma paikka nähdä uhanalainen pihkatikka. Laji on pahasti kärsinyt mäntymetsien hakkuista. Tällä alueella pihkatikan pesäpuut ja elinympäristö otetaan huomioon metsänhoidossa. Olimme parahiksi paikalla (19.5.), kun eräästä pesästä olivat poikaset kurkottelemassa jo maailmalle, vain 300 metrin päässä toimistorakennuksen takana (sektori

2a). Kannattaa tulla arkipäivänä paikalle, niin toimistosta saa tietoa missä aktiiviset pesät sijaitsevat. Pesämännyt erottaa jo kaukaa, sillä pesäkolojen ympäristö on pihkan peittämä ja tikat ovat kuorineet kaarnan pois, estäen käärmeiden kiipeilyn pesälleen. Alueella on vajaa parikymmentä pesäpuuryhmää ja noin viitisenkymmentä pihkatikkaa. Punapäätikkoja näkyi myös helposti.

Lisää tietoa: http://www.stateparks.com/w_g_jones.html

BIG THICKET NATIONAL PRESERVE

Mäntykankaita ja kaljusypressisoita rinta rinnan. Lännen kuivat ja idän kosteat seudut kohtaavat yhdessä ja samassa paikassa. Big Thicket koostuu useista erillään olevista suojelualueista, joihin pääsee tutustumaan muutaman luontopolun kautta. Alueella on myös intiaanireservaatti. Opastuskeskuksesta saa karttoja, lintulistan yms. retkien suunnitteluun (auki päivittäin 09-17.00). Olisipa vain ollut aikaa kaikkeen tutustumiseen. Valitsimme retkikohteiksi Gore Store Roadin ympäristön (suojelualueen ulkopuolella), Turkey Creekin luontopolun, Kirbyn luontopolun (opastuskeskuksen vieressä) ja Sundew luontopolun (Hickory Creek); uskoisin kuitenkin, että mikä tahansa alueen syrjäisistä pikkuteistä saattaa olla yhtä hyvä tai parempikin. Alueella on muutama erikoislaji, joista onnistuimme havaitsemaan ruskopäänakkelin (useita), pensas- ja kolokerttulin, männikkökehrääjän, ruostesirppimatkijan ja hohtosinikan. Ruostehiirihaukka, naukumatkija, valkosilmävireo, amerikanpalokärki, tammiraitatikka, kesätangara, mäntykerttuli ja laulukerttuli sekä eräät muut vaikuttivat yleisiltä. Muita mukavia olivat sateenkaari- ja indigokardinaali, täplärastas, huppukerttuli ja kruunuyöhaikara sekä nisäkäsrintamalta kaksi vyötiäistä. Pihkatikka ja mäntysirkkuli jäivät uupumaan, lintupaikkaoppaan mainitsemilla lymykerttulipaikoilla emme käyneet. Paras paikka oli Gore Store Road ja eräs sen sivutie, joka johti Waluta Camp partiroleirille. Havainnoista tarkemmin kappaleessa ”Retket”. Olimme paikalla yhden illan, yön ja aamun.

Big Thicketin kotisivut <http://www.nps.gov/bith>

SAM HOUSTON JONES STATE PARK (LOUISIANA)

Ei kovin kaukana Houstonista tai High Islandista. Ainakin punapäätikka ja kalastajavaris varmoja, myös kolokerttuli näkyi hyvin ja lauloi telta-alueella. Ehkä parasta antia oli kuitenkin häkellyttävän näköinen kaljusypressimetsä harmaine riippuvine naavoineen (spanish moss), runkojen kohotessa vihreän levän peittämistä laguuneista kuin peikkometsänä. Pystyimme teltan aivan tämän upean sypressimetsän rannalle. Telttapaikka 12 \$ / yö ja automaksu 2 \$ / päivä.

Nettiosoite: <http://www.crt.state.la.us/crt/parks/samhoust/Shjones.htm>

ROLLOVER PASS & BOLIVAR FLATS SHOREBIRD SANCTUARY

Rollover Pass on pieni kanaali, joka yhdistää Meksikonlahden ja Galvestonin lahden toisiinsa. Kanaalin Galvestonin lahden puoleinen suu vetää puoleensa kaloja ja sen myötä myös kalastajia vapoineen, kuin myös amerikanpelikaaneja, tiiroja ja haikaroita sekä muun muassa klovnihaikaroita ja amerikansaksinokkia. High Islandista tullessa kanaalin ylitettyäsi käänny heti sillan jälkeen oikealle.

Bolivar Flats on eräs tärkeimmistä muuttolintujen suojelualueista Texasin rannikon muuttolinjalla. Paikalla oli tuhansia sirrejä ja muita kahlaajia, molemmat pelikaanit, useita tiiralajeja, klovnihaikaroita, kymmeniä lumihaikaroita, preeriavosetteja jne. Sirrit pyörivät suorastaan jaloissa rannan yläosan sadevesilampareita kiertäessämme; erinomainen mahdollisuus opiskella tuntomerkkejä. Auto pitää jättää kieltokyltin taakse (paalurivi estää autojen pääsyn lintujen alueelle) ja siitä eteenpäin alkaakin ranta olla pullollaan lintuja. Kävelimme hiljakseen kolmen tunnin lenkin ehtien taittamaan rannasta noin kolmanneksen verran, rantaa ja lintuja näkyi siitäkin eteenpäin ”loputtomiin”. Mahtava paikka!

Lisää tietoa Houston Audubon Society lintuyhdistyksen kotisivuilla:

<http://www.houstonaudubon.org>

BRAZOS BEND STATE PARK

Jos haluaa nähdä suuria, villejä alligaattoreita muutaman metrin päästä (loistavat kuvausmahdollisuudet) tai vaikkapa elegantteja sirkkahaukkoja, tai vain nauttia punaviheltäjäsorsien ja haikaroiden melko luottavaisesta suhtautumisesta puiston leveillä kävelyteillä ja poluilla kulkeviin ihmisiin, niin Brazos Bend SP on oikea paikka. Muita mukavia olivat amerikankäärmekeula, valkoiibis, morsiosorsa, amerikanpikkuhaikara, pohjankarhepääsky ja hohtosinikka (Elm-järven piknikalue). Yleiseksi mainittua kolokerttulia emme havainneet, ehkä siksi, että retkeilimme paikalla vain muutaman tunnin päivän kuumimpaan aikaan. Koko puisto on täydellinen kokonaisuus kaikkine retkeilypalveluineen rehevien lampien ja järvien ympärillä.

Lisää tietoa: <http://www.tpwd.state.tx.us/park/brazos>

DUPONT

Dupontin kemianjalostustehtaan sisäpuolella on erityinen lintutorni valkopääamerikotkien katselua varten. Mahdollisuudet nähdä valkopääamerikotkia ovat varsin hyvät, sillä 50 mailin säteellä pesii viisi paria. Paikalliselta huoltamolta sain ajo-ohjeet tehtaan pääportille, jossa vierailun syyn kerrottuani meidät ohjattiin edelleen toimistorakennukseen, täytimme kaavakkeen, palasimme pääportille ja sitten tehdasvartija lähti opastamaan tornille ajamalla edellämme. Järjestelyt olivat kitkattomat ja sujuivat alle puolen tunnin. Niittyjen ja tammimetsien ympäröimä matala torni on pienen kukkulan laella, kaukana varsinaisen tehtaan luota, hyvä näkyvyys. Ynnäsimme parin tunnin aikana 29 lajia, muun muassa yhden vanhan valkopääamerikotkan, ruoste-, amerikan- ja preeriahiirihaukkoja, muuttava sirkkahaukka, niittytyranni ja hohtosinikka koiras (pönttöjä).

FARM ROAD NRO 772, KINGSVILLE

Yllättävän erinomainen vaikka kulkee vain viljelysmaiden halki. Hyväksi lintureitiksi sen tekee tien varren tiheät pajukot, joissa asustaa monia lajeja levinneisyytensä pohjoisrajalla. Parhaat havainnot olivat harvalukuinen uurrenokka-ani ja kaktushiirihaukka, koko matkan ainoat havainnot näistä lajeista. Lintupaikkaoppaassa mainitaan alueella olevan paljon petolintuja, muun muassa töyhtökarakaroja, mutta emme havainneet muutamaa ritarihaukkaa ja amerikanhiirihaukkoja kummempia. Ehkä kanafarmit eivät enää heitä takapihoilleen kuolleita kanojaan?

SABAL PALM AUDUBON SANCTUARY

Erinomainen paikka retkeilyn aloituspisteeksi Rio Granden laaksossa. Heti sisäänkäynnin jälkeen on pieni opastuskeskus ja sen pihalla hyvä linturuokinta, josta napsahtaa monia eteläisiä erikoisuuksia kuten juoksukeyhkyjä (muutoin piilottelevia), säämiskätimanttikolibreja, loistonärhiä, jukataninkaklattajia (yleinen), meksikonsirppimatkijoita ja muutamia muita. Lammilla näimme viherkalastajan ja isosepelkalastajan (2). Kuningasturpiaali oleili pesänsä lähellä lammen rannalla (piilokojulampi). Alue ei ole kovin suuri, lampien ympäri kierrellessä voi silti kulua muutama mukava tunti. Opastuskeskuksessa saattaa olla työvuorossa jokin lintuja paremmin tunteva vapaaehtoinen työntekijä, jolta voi kysyä nuotteja kuningasturpiaalin ja alueen muiden erikoisuuksien viime aikaisista havaintopaikoista, myös suojelualueen ulkopuolelta. Myynnissä oleva kirjavalikoima erinomainen.

Nettiosoite: <http://www.audubon.org/local/sanctuary/sabal>

ANZALDUAS COUNTY PARK

Siisti puisto nurmikenttineen on suosittu perhekohteeksi viikonloppuisin, mutta nyt arkena käydessämme aivan rauhallinen ja maksuton. Tarharastas, tyranninapsija ja harmaaraitahaukka näyttäisivät olevan varmoja havaintojemme mukaan, katso tarkemmin kappaleesta 'Retket 10.5.'.

BENTSEN-RIO GRANDE VALLEY STATE PARK

Lintuharrastajat kaikkialta Yhdysvalloista tulevat etenkin talvikuukausina marras-huhtikuussa nauttimaan Bentsen-Rio Grande Valley SP:n erikoisesta paikallislaajistosta, kuin myös pohjoisen talvehtijoista. Yli 290 lajia on havaittu ja lähialueella 70 muuta lisää. Sijainti Rio Granden laaksossa aivan joen rannalla merkitsee subtrooppista, tiheää ja piikikästä kasvillisuutta ja siihen sopeutunutta linnustoa sekä eläimistöä. Monet eläkkeelle ehtineet harrastajat viettävät "Bentsenissä" koko talven asuntovaunuissaan leudosta talvi-ilmastosta nauttien ja lintuja ruokkien. Nyt toukokuussa kaikki harrastajat olivat kaikonneet kesälaitumille ja olimme ainoat yöpyjät paikalla. Näimme vain yhden lintuharrastaja pariskunnan. Kaikki spesiaalilajit olivat kuitenkin edelleen paikalla, monien ruokkiessa jo poikasiaan. Kalifornianjuoksukäki eli "maantiekiihtäjä" erityisen runsas. Alueella on polkuja ja juuri paikalla ollessamme viimeisteltiin valtavaa haukkatornia, jota kävimme salaa koekäyttämässä ja hyväksi havaitsimme.

Bentsen oli koko matkan paras nisäkäspaikka. Ruskoilves osui kohdallemme kaksi kertaa. Molemmilla kerroilla se ylitti edestämme tien häviten tiheikön kätköihin. Näimme vyötiäisiä, kolme tarantellaa, erilaisia liskoja, pesukarhun, pekareita ja rämemajavan. Eniten nisäkkäitä näkyi iltayöstä 'Boat Rampin' ja viereisen piknikalueen välillä.

Lisää tietoa Bentsenistä: <http://www.tpwd.state.tx.us/park/bentsen>

EL RIO RV PARK

Hyvät näkymät joelle ja runsas linturuokinta antoivat parin tunnin leppoisalla odottelulla neljä uutta lajia: myskisorsa, tulinokkakyyhky, hupputurpiaali ja ruskonärhi. Isosepelkalastajia peräti viisi. Pysäköi auto pihalle ja maksa emännälle 2\$ hengeltä ja kävele muutama kymmenen metriä alas rantaan, jossa puiden varjossa pöytiä ja penkkejä. Pieni

tarkkailulava joen rannassa osoittautui erinomaiseksi, kunhan malttoi viipyä tarpeeksi pitkään.

FALCON STATE PARK

Amerikanhuuhkajan kannalta vaikuttaa aika varmalta paikalta. Meidän lisäksi eräässä toisessakin matkaraportissa laji oli kuultu teltoille varatulla paikalla, niemen kärjessä. Periaatteessa koko majoitusalue ja luontopolku on niin pienellä alueella, että huuhkajan kuin harmaahaukka- ja horroskehrääjät voi kuulla missä tahansa alueen sisällä. Harmaahaukkakehrääjä on alueella niin yleinen, että jonkun verran kävelemällä saattaa nähdä sen ihan läheltä päivälepopaikallaan kuivalla oksalla. Alue on viihtyisä, hyvät peseytymismahdollisuudet ja informatiivinen luontopolku alueen kuivuuteen erikoistuneesta kasvillisuudesta. Teltpaikalla ei ollut muita yöpyjiä ja asuntovaunurukoita oli vain kourallinen toisaalla. Hyvä tukikohta Chapeñon retkeilyn jälkeen ennen pitkää ajotaipaletta Edwards Plateaun suuntaan tai muualle.

Nettiosoite: <http://www.tpwd.state.tx.us/park/falcon>

NEAL'S LODGES

Mukava paikka vaikka pitempäänkin lomailuun upean kanjonin äärellä kauniin Friojoen rannalla. Hyvin varustettuja mökkejä alkaen 60 \$/yö. Lintumies kuitenkin pitkästyä kun uusia lajeja ei enää näy, eli päivä, ehkä kaksi riittää tällä paikalla ja olet nähnyt muun muassa sirohiirihaukan, mustakurkkukolibrin, keltarintakerttulin, mustafiivin, aavikkosirkun, kanjonipeukaloisen, kenttäsiikkulin ja ruskopipilon. Kaikki edellä mainitut mökkikylän alueella muutaman sadan metrin kävelymatkan sisällä. Mustafiivit ja keltarintakerttulit Friojoen sillan ylä- että alapuolella (alapuoli rauhallisempi muilta alueen vierailijoilta) ja aavikkosirkku ”Bird Sanctuary” ruokinnalla mökki nro 56:lle johtavan pikkutien alkupäässä. Kun toimistosta mökkiä varatessasi ilmoitat olevasi lintuharrastaja saat karttaan merkittynä alueen parhaat linturuokinnat ynnä muuta tietoa. Lähistöllä sijaitsevalle lepakkoluolalle (huikeat 10 miljoonaa hyönteissyöjälepakkoa) järjestettyjä opastettuja retkiä (yksityismaalla) voi myös kysyä toimiston kautta. Meille luvattu opas ei kuitenkaan ilmestynyt sovitulle paikalle. Ehkä vain kaksi maksavaa asiakasta ei ollut vaivan arvoista? Näimme silti omatoimisesti lepakot toisaalta (tarkemmin kappaleessa ”Retket 14.5.”).

Neal's Lodges netissä: <http://www.nealslodges.com>

Lepakkoretket netissä: <http://www.hillcountryadventures.com>

LOST MAPLES STATE NATURAL AREA

Onnistuimme näkemään sekä texasinvireon että texasinkerttuleita East Trail -polun varrella, jonka kiertämiseen kuluu noin 3-5 tuntia ja sisältää yhden jyrkän nousun ja laskun. West Trail -polku oli vähemmän lintuisa. Kauniita maisemia, kallioita ja kanjoneita sekä erinomaiset retkeilypalvelut. Erittäin suosittu paikka loka-marraskuun vaihteessa, jolloin vaahteroiden ruska parhaimmillaan. Puistosta pari kilometriä etelään Farm Road 187:n varrella on oikea kunnon vanhan ajan sekatavarakauppa retkieväiden hankintaan. Lost Maples SNA netissä: <http://www.tpwd.state.tx.us/park/lostmap>

Retkiohjelma

30.4. Saapuminen Houstoniin 17.30. Hitaan maahantuloselvityksen takia perillä High Islandilla vasta 22.00.

1.5. High Island – Farm Road nro 1985 – Farm Road nro 1941 – High Island.

2.5. High Island – Farm Road nro 1985 – Anahuac NWR – High Island (Smith Oaks).

3.5. Anahuac NWR – White Memorial Park – Big Thicket (Village Crk + Gore Store Rd).

4.5. Big Thicket (Waluta Camp Rd + Fire Tower Rd + Gore Store Rd + Turkey Creek luontopolku + Kirby luontop.).

5.5. Big Thicket (Sundew luontop.) – High Island (Boy Scout Woods) – Rollover Pass – Bolivar Flats Shorebird Sanctuary – Galveston East Beach – Galveston Island State Park – San Luis Pass.

6.5. San Luis Pass – Brazos Bend State Park – Dupont.

7.5. Dupont – Farm Road nro 772 (Kingsvillen eteläpuolella).

8.5. Farm Road nro 772 – Drum Point – Kaufer-Hubert Memorial Park – Sabal Palm Audubon Sanctuary.

9.5. Boca Chica Road – Sabal Palm Audubon Sanctuary – Elks Lodge.

10.5. Santa Ana NWR – Anzalduas CP – Bentsen-Rio Grande Valley State Park.

11.5. Bentsen-Rio Grande Valley SP.

12.5. Salineño – El Rio RV Park – Falcon State Park.

13.5. Falcon State Park – Laredo – Neal's Lodge.

14.5. Neal's Lodge.

15.5. Neal's Lodge – Lost Maples SNA.

16.5. Lost Maples SNA – Inks Lake State Park.

17.5. Inks Lake State Park – Davy Crockett National Forest.

18.5. Davy Crockett National Forest – Kisatchie National Forest (Louisiana) – Sam Houston Jones State Park (Louisiana).

19.5. Sam Houston Jones State Park (Louisiana) – W. G. Jones State Forest.

20.5. Lake Conroe (Sam Houston National Forest).

21.5. Lake Conroe – Houston

30.4.

Katselen hämmästyneenä koneen ikkunasta reheviä metsiä ja siellä täällä kimmeltäviä järviä Houstonin pohjoispuolella. Missä on lännenfilmien kuiva ja pölyinen Texas? Ikinä ei ole maahantuloselvitys kestänyt niin kauan kuin Houstonin kentällä. Pari tuntia meni jonottaessa passin tarkastukseen ja sitten vielä ylimääräistä selvittelyä, kun emme olleet kirjoittaneet ensimmäisen yöpymispaikkamme tarkkaa osoitetta. Mitäs heiluttavat nyrkkejään ympäri maailmaa, sitten saavat tarkastaa jokaisen vieraan kuin potentiaalisen terroristin. Vaikka ei ollut oikein tervetuloa-meininki, niin pimeässä illassa mieli alkoi piristymään – surkean sään ansiosta. Vettä ja salamia satoi kaatamalla kääntyessämme Winnien kohdalta etelään. Avara rannikkopreeria välhteli näkyviin salamien sateessa kuin päivänvalossa, aivan kuin joku olisi räpytellyt valokatkaisijaa. Huikeinta salamointia mitä koskaan olen nähnyt! Nyt pitäisi olla aineksia hyvälle kerttuliukuhihnalle, huomisen odotukset nousevat korkealle.

1.5.

Yövyimme teltassa pienessä ”Roadside Parkissa” heti oikealla High Islandin kylään tultaessa. Ukkonen, salamointi ja tietenkin aikaero aiheuttivat huonot yöunet, joten ylhäällä innokkaana jo ennen aamuhämärää. Sade oli lakannut, mutta tuuli kovaa pohjoisen suunnalta. Odottelimme autossa aamun valkenemista (puiston penkit märkiä). Vähitellen kuului ensimmäiset lintujen sirkutukset ympäristön matalista puista ja heinikoista. Mikä laji saa kunnian olla ensimmäinen Pohjois-Amerikan lintumme? Ahkerasti laulava tuntemattomuus paljastaa itsensä laskeutumalla nurmikolle – taiturimatkiija! No niin, tästä se lähtee. Kohta saatiinkin kynä sauhuten kirjoitella uusia lintuja: ruusukapustahaikaroita, kalkkunakondoreita, lumihaikara, valkoiibiksiä, oliivimerimetsoja ja amerikanmerimetso lensivät ohitse. Harmaat pilvet vyöryivät matalina tuulen heittäessä nokisiipilokkeja sinne tänne. Nurmikoilla ravinnon haussa on tummia, isokokoisia turpiaaleja, joiden tarkempi määräitys vei jonkin aikaa. Enimmäkseen ne olivat purppuraturpiaaleja, mutta myöhemmin paikalle tuli myös samannäköisiä pitkäpyrstöturpiaaleja. Jatkossa näitä äänekkäitä turpiaaleja näkyi monin paikoin, kivoja ja touhukkaita.

Sitten ensimmäinen kerttuliparvi kiirehtii pensaikon ylitse laskeutuen mataliin puihin ruokailemaan. Ovatpa vikkeliä, ei tämä olekaan helppoa kiikarointia. Neljä ensimmäistä kerttulilajia saamme kuitenkin määritettyä: kiipijäkerttuleita, upean keltamustia magnoliakerttuleita, naamiokerttuli ja kaikkein hienoimpana koiras rusokylkikerttuli. Näyttää lupaavalta. Olisiko ukkosrintama pudottanut kerttuleita enemmänkin? Lähdemme katsomaan Boy Scout Woodsin metsikköön.

Tai piti lähteä. Nimittäin auto ei käynnistynyt, loistavaa. Parkit oli jääneet päälle kun olimme iltapimeällä pystyttäneet teltan auton valojen avulla. No, kävelin parisataa metriä huoltoasemalle hakemaan käynnistysapua ja kohta pääsimme liikkeelle. Annoin kaverille 10 taalaa.

Tiheä lehvästö teki homman hieman vaikeaksi, mutta puusto oli onneksi matalaa. Polkujen varsilla oli pieniä aukeita, joilla kiikarointi onnistui paremmin. Näimme aamuisia kerttulilajeja uudestaan, lisäksi uusina seetrikerttulikoiras, kaksi kanadanvireota, punarintakardinaalinaaras sekä korpi- ja viitarastaita. Lintuja oli enemmänkin, mutta ne jäivät vain vilauksiksi. Koulun pihamaalla amerikantyllejä ja hiekkalaatikossa makasi isohaukkakehrääjä.

Sade alkoi uudestaan, joten ajoin kylän rantaan ja katselimme autosta käsin rannan lintuja. Meksikonlahti pauhasi vaahtopäinä edessämme sateen piiskatessa tuulilasia. Hiekkarannalla piipersi karikukkoja, preeriavikloja, pulmussirrejä ja rantaa pitkin meni itään päin jatkuvana virtana mustatiroja. Paalujen päällä lepäili parikymmentä ruskopelikaania.

Metsiköihin ei ollut tällä säällä mitään hinkua mennä, niinpä suuntasimme etsimään kahlaajia muutaman kilometrin päähän Farm Road nro 1985:n ja 1941:n varsille (jälkimmäinen parempi). Riisipelloilla olikin paikoin hyvin vettä ja kahlaajia mukavasti, toistakymmentä lajia ja useita satoja yksilöitä: valkoperäsirrejä, amerikanpitkäjalkoja, amerikanpronssi-iibiksiä, kanadantyllejä, muutama keltajalkaviklo, amerikanviklo, eskimokuireja 6+3, tundrakurppeloita 120, kanadansirrejä 30 ja kaksi vaihtopukuista pitkäkoipsisirriä. Nämä minimimääriä, useita kymmeniä jäi määrittämättä. Lisäksi ensimmäiset sinihaikarat, amerikanharmaahaikarat, puna- ja ruskoviheltäjäsorsat, pohjankarhe- ja amerikanpääskyt, mölyturpiaalit ja siniliejukana. Pensaissa oli pudonneita kerttuleita, uutena keltakerttuli. Eräällä kesantopellolla oli 15 pihatyrannia pienellä alueella ja samalla paikalla ensimmäinen saksityrannimme, upea! Sateen välillä tauotessa preeriaturpiaalit innostuivat laulamaan

pysytellen kuitenkin matalan heinikon kätköissä, mutta joitakin näkyi langoilla, joilla tähysteli myös muutamia amerikanisolepinkäisiä.

Illalla odotti ikävä yllätys. Telta oli jäänyt osittain tulvan alle kovien sateiden takia. Ei muuta kuin kerätä se puiston penkille kuivumaan ja nukkua autossa. Onneksi penkit sai melkein ihan kallelleen ja jalkatilaa vaikka kuinka paljon. Ei kiinnostanut edes kysyä onko kylän ainoassa pikku hotellissa tilaa, nyt oli viikonloppu ja seutu täynnä lintuharrastajia. Missäköhän isot määrät harrastajia oikein yöpyvät, ajavatko isompiin kaupunkeihin saakka? Tässä puistikossa oli meidän lisäksi vain yksi lintuharrastaja asuntoautossaan.

2.5.

Sää on pilvinen ja pohjoistuuli edelleen kovaa. Heti aamulla Farm Road nro 1985:n kautta maineikkaalle Anahuacin suojelualueelle (Anahuac National Wildlife Reserve). Tien varren riisipellolla, jossa eilenkin katsoimme kahlaajia pienen lintutornin lähellä, on uusina tuttavuuksina viisi kaunista amerikanvesipääskyä, amerikansirrejä 30 ja keltajalkavikloja on nyt kymmenkunta. Paljon lisää kahlaajia on suojelualan sisääntulotien varrella tulvapelloilla sekä ajettuamme portista sisään on vastassa laaja matala sadevesilampare pullollaan pitkäkoipi-, valkoperä-, amerikan- ja suosirrejä, tundrakurppeloita, amerikanpronssi-iibiksiä sekä ensimmäiset amerikannokikanat ja sinisiipitavit. Mutta ennen kuin jatkoimme kävimme portin luona olevassa opastuskeskuksessa laittamassa nimet kirjaan. Saamme tietää, että portti on auki ympäri vuorokauden, riittää kun kirjoittaa nimen laatikossa olevaan kirjaan.

Suuntaamme läheiseen Willowin pieneen pajumetsikköön ja kävelemme pienen kierroksen. ”Hiisi, katos tuossahan on alligaattori!” Siinä se paistattelee päivää kita ammollaan ojan toisella puolen ihan yleisen polun varrella. Paikalla on kymmeniä muitakin harrastajia, eikä syyttä, sillä kerttuleita tuntuu nyt riittävän, kiihkeästi hyönteisiä etsiessään ne tuskin huomaavat meitä ja liikkuvat vain käden ojentaman päässä alimmilla oksilla. Varsinkin rusorintakerttulikoiraat ovat superhienoja ja loistokerttulien pyrstökuvioiden väläyttely aika kivaa katseltavaa sekkin. Kun nyt on näin vilkasta niin päätämme monien muiden tavoin lähteä nopeasti High Islandille.

Smith Oaksin metsikön pysäköintialueelta ei tahdo löytyä parkkipaikkaa, paikalla on satoja harrastajia. Moisesta määrästä huolimatta poluilla on väljää ja kaikki liikkuvat kuiskailten ja toistensa kiikarointirauhaa kunnioittaen. Esimerkillisen hienoa harrastuskulttuuria! Polkujen risteyksiin asetetuilla penkeillä hetken huilatessamme näimme uusina amerikankäen ja kauniin sinisen latvuskerttulikoiraan. Suosikkejani rusokylki- ja rusorintakerttulikoiraita oli vaikka kuinka paljon, eikä kauniin keltamustista magnoliakerttuleistakaan ollut pulaa. Häikäisevän punainen punatangarakoiras patsasteli melkein ihan kesynä alimmilla oksilla tehden videoinnin todella helpoksi. Tuo kyllä jättäisi monen mummon punatulkut varpusen asteelle jos ilmestyisi meidän lintulaudoillemme. Metsän varjoisassa kenttäkerroksessa on omat lajinsa, muun muassa tulipääkerttuleita ja huppukerttuleita. Parkkipaikan valoisassa metsänreunassa aurinko lämmittää selkää ja nautin suunnattomasti aina vain uusien kerttulien ilmestymisestä vuorollaan etsimään hyönteisiä samoilta oksilta, kun edellinen on juuri häipynyt. Sama ilon ja tyytyväisyyden ilme ja henki on meissä kaikissa, jokainen arvaa, että kaikki on tässä ja nyt, illalla kerttulit lähtisivät ja huomenna metsikkö olisi elottoman tyhjä. Aina seuraavaan kevääseen saakka?

Iltapäivä huipentuu Smith Oaksin haikaralammelle. Katselulavoilta sai katsella suoraan muun muassa ruusukapusta-, karibian- ja lumihaikaroiden pesille. Haikaroita, iibiksiä, oliivimerimetsoja, turpiaaleja, pääskyjä, liejukanoja ja muita lentelee edestakaisin sinne tänne ja kameramiehet laukovat kouristuksen vallassa. Kalkkuna- ja mustakondorit sekä amerikankäärmeaukat kaartelevat. Mikä ilta! Eivätkä hienot havainnot tähän loppuneet. Iltayöllä tuulen tynnyttyä ja tähtien loistaessa ihan telttamme vieressä klo 23.00 alkaa rytmikkäästi huutelemaan amerikanviirupöllöpari ja kauempaa kuuluu heti vastauksia kolmelta suunnalta.

3.5.

Aamuyöllä olemme takaisin Anahuacissa, tällä kertaa lintutornilla Shoveler Pondin rannalla. Siniliejukanat mekastavat ja aamuhämärän hiipiessä alkaa ympärillämme turpiaalishow. Mölyturpiaalikoiraat tulivat esittämään lintutornin kaiteille hauskoja soidineleitään ja ruokojen latvoissa laulaa kiihkeästi punaolkaturpiaalikoiraita, tarhaturpiaali laulaa kuitenkin kaikkein kauneimmin. Aurinko hiipii lämmittämään kylmää aamua ja siellä täällä laajalla, puuttomalla rannikkopreerialla lentelee haikaroita, joskus iibiksiäkin sinne tänne, samoin molempia viheltäjäsorsalajeja. Äkkiä mielen valtaa vahva tunne; olemme Texasissa! Mitkä maisemat ja jännät äänet ympärillämme. Nautimme tästä kaikesta pitkään ja ainoana harrastajina paikalla, olihan nyt maanantaiaamu.

Kappaleen matkan päässä tutustumme ruovikon ja lampareiden halki kulkevalla polkusillalla tarkemmin tähän kosteikkoympäristöön. Näemme ensimmäiset paksunokka-uikut, amerikanpikkuhaikaran ja suopeukaloisparin rakentamassa pesää, ja monia muita. Ajaessamme lampea ympäri takaisin portille päin suuria alligaattoreita näkyy lämmittelemässä auringonpaisteessa. Portilta käännyimme rannikkopreerian suuntaan Cross Road- ja West Line Road -teiden kautta aina Meksikonlahden rannalle. Köröttelen autoa hiljaa ja saamme nähdä kaksi räikkäluhtakanapoikuetta kävelemässä tien yli sekä useita kenttäsiirkkusia. Sen sijaan spartina ruohostoissa asustavan sarasirkkusen löytyminen kestää pitkään kunnes yksi näkyy laulamassa pienen puskan latvassa. Satoja metriä pitkän piikkilanka-aidan lähes jokaisen tolpan nokassa on lepäämässä isohaukkakehrääjä. Niitä on kymmenittäin ja osa lenteleekin välillä. Päämuutto käynnissä. Samalla langalla lepäilee myös neljä kaunista kelopääskyä haarapääskyjen joukossa.

Puoliltapäivin jätämme hienon Anahuacin ja lähdemme mäntymetsiin. Siis mäntymetsiin? Kyllä, Houstonista itään ja vähän pohjoiseen alkavat metsäseudut ja vallitsevana puulajina on mänty. Näissä komeissa metsissä ei välttämättä tullut mieleen, että ollaan Texasissa. Meikäläiseen mäntyyn verrattuna Texasissa kasvava mäntylaji (*Longleaf Pine*) on Amerikan tapaan tietenkin kookkaampi: neulaset yli 20 cm, kävyt noin 15 cm ja runko yli 30 metriä korkea. Ensiksi poikkesimme White Memorial Parkissa, joka on pieni puistomainen piknikpaikka joen rannalla muutaman kilometrin päässä Anahuacista. Päästiinkin mukavasti ottamaan tuntumaa Texasin omaan pesimälajistoon: keiju- ja tammiraitatikka, tiaiskerttuli varoittelemassa puuhun kiivennyttä käärmettä, sinitöyhtönärhiä, idänpiivi ja punasilmävireo. Sinnikkäästi mäntyjen latvassa laulanut pikkulintu teetti töitä kunnes näimme, että se on mäntykerttuli. Niinpä tietenkin.

Suuntasimme pitkälle taipaleelle pohjoiseen halki asutusten kunnes saavumme Big Thicketin suojelealueen laitamille mäntymetsän rauhaan, pienelle hiekkatielle, joka johtaa Waluta Camp nimiselle partioleirille. Aurinkoisessa, tynnyssä illassa katselemme kun kymmenet isohaukkakehrääjät lentävät korkealla pohjoiseen. Kuuntelupuolella ei sen sijaan edistytty,

kaikki sirkutukset tiheistä metsänreunan taimikoista ovat outoja ja ääntelijät pysyttelevät visusti piilossa. Ennen auringonlaskua, hyttysten kiusatessa yhä pahemmin, näemme uusina lajeina vain laulukerttulin ja sinisääskikertun. Yö oli mahtava. Ainakin kolme männikkökehrääjä äänteli yhtä aikaa ja kerran ne viuhahtivat teltan yli.

4.5.

Männikkökehrääjien konsertointi kiihtyi aamua kohden, mutta loppui äkkiä auringon noustua esiin. Amerikanpalokärki rummutti ja amerikanvarikset raakkuvat. Sitten pientä kävelyä ja kuuntelua tämän partioleirille vievän tien varrella. Iltaan verrattuna linnut ovat paremmin esillä ja laulua kuuluu sieltä täältä. Punakardinaaleja siihen malliin yleisesti, että tästä eteenpäin kutsuimme sitä osuvasti nimellä ”Mr Big Thicket”. Laulukerttuli nousee männystä laululentoon ja samassa männyssä oksien kärjissä hyörii ainakin kolme ruskopäänakkelia. Kruunuyöhaikara lentää ylitse. Muita mukavia ovat valkosilmävireot (kolme laulavaa), kesätangara koiras, myöhäinen amerikantilhiparvi a30, matalilla oksilla hyönteisiä vaaniva korpisieppari, yksi amerikankäki näkyvillä, matkijapeukaloispari, naamiokerttulipari sekä läheiseltä Fire Tower Roadilta erään syrjäisen talon pihalta löytynyt hohtosinikka naaras (pönttöjä pihassa) ja ruostehiirihaukka. Amerikkalainen pariskunta pysähtyy kertomaan havaintojaan. Heidänkin mielestään metsät ovat kasvaneet liiaksi umpeen sitten lintupaikkaoppaan ilmestymisen jälkeen, mäntysirkkuli tuskin on enää paikalla. Olivat tulossa Rio Grandelta ja matkalla hiljakseen kotiin pohjoiseen kevätmuuttajien mukana.

Käännäyttyämme Gore Store Roadille pysähdymme melkein heti ison avohakkuun reunalle ja selkämme taakse metsänreunaan ilmestyy noin 20 ruskopäänakkelia, osa lentopoikasia. Lisäksi paikalla on isotöyhtönapsupari. Suuressa kelossa kaukana hakkuulla on kaukoputkella hienosti katseltavissa amerikanpalokärkipari. Etsimämme pensaskerttuli löytyy erästä tien varren tiheästä mäntytaimikosta, paikalla laulaa kaksi koirasta. Samalla paikalla häikäisevän värikäs sateenkaarikardinaali koiras ilmestyy hetkeksi sähkölangalle ja ruostehiirihaukka kaartelee yllämme.

Turkey Creekin luontopolulla on aika hiljaista keskipäivällä. Kuulemme kuitenkin kolokerttulin laulua heti parkkipaikan lähellä sillan luona, jossa joki melkein tulvii sillan yli. Valitettavasti juuri tulvan takia kauniin kolokerttulin näkeminen lähempää on mahdotonta. Kesätangara laulaa täälläkin ahkerasti. Nuori kruunuyöhaikara lepäilee varjoisassa hämyssä joen ylle kaartuvilla oksilla. Kävelemme noin kilometrin verran polkua ylävirtaan ja sitten samoja jälkiä takaisin, tutkaillen puustoa ja kasvistoa, hyönteisiä ja erästä kirkkaan vaaleanvihreän väristä liskoa. Evästelemme. Sitten Big Thicketin opastuskeskukseen (erittäin informatiivinen, hyvät näyttelytilat ja paljon kirjoja, matkamuisia ym.) ja sen lähellä sijaitsevalle Kirbyn luontopolulle. Ja melkein heti näemme ensimmäiset vyötiäisemme! Kuivien lehtien rapina paljastaa kaksi ”panssarimönkijää” 20 metrin päästä polulta. Ei näytä miltään kaunokaiselta, mutta on ainutlaatuinen nisäkäs, sillä neljä poikasta ovat aina kaikki samaa sukupuolta ja lisäksi täysin identtisiä, koska ovat kehittyneet samasta munasolusta. Lisäksi vyötiäinen on ainut imettäväinen, ihmisen lisäksi, joka sairastaa spitaalia. Vyötiäistutkimusten avulla on kehitetty rokote tautia vastaan. Vyötiäinen on Texasin tunnuseläin ja ainoa vyötiäislaji, joka esiintyy Yhdysvalloissa (kaikkiaan 21 lajia). Kierrämme koko polun ympäri ihastellen tulvivan suometsän tunnelmaa ja näkymiä, välillä pitää riisua kengät ja housut kahlatessamme pahimpien paikkojen yli. Juuri silloin näemme myös jonkin käärmeen uimassa karkuun. Linnustollisesti on hiljaista, vain arka täplärastas ilahduttaa.

5.5.

Sumuisena aamuna astelemme Sundew luontopolulle, Hickory Creekin suojelualueella (Big Thicketin keskiosassa). Kasvillisuus on edelliseen päivään verrattuna tällä ns. savannimänniköllä niukkaa ja puut kovin kituliaan näköisiä. Ei siis kumma kun on niin hiljaista, puistotiaisia lukuun ottamatta. Mutta jotain sentään tapahtuu. Valkoinen yläperä loistaa kun kultatikka kohoaa maasta lentoon ja eräässä tiheikössä kähmyilee jokin rastaan kokoinen. Kärsivällisesti vaanimalla näemme sen hetken verran kunnolla; ruostesirppimatkiija, luikauttaa pienen laulunpätkänkin. Varsinainen katseen vangitsija on kuitenkin aivan polun vieressä kasvava, kymmeniä neliömetrejä laaja lihansyöjäkasvusto (*Sarracenia alata*). Vajaan puolenmetrin korkuiset, kauniin vaaleanvihreät kannukasvit odottavat hyönteisiä kannujensa uumeniin. Niin kauniita, niin vaarallisia.

Nyt on aika kääntää kelkka kokonaan etelään, kohti Rio Grandea. Matkan varrella pysähdymme hetkeksi pienelle lenkille Boy Scout Woodsin metsikköön High Islandilla: korpi-, viita- ja täplärastas, tulipääkerttuli ja muutamia mangnoliakerttuleita, siinä mainittavimmat. Sitten ihan uusille paikoille. Rollover Passin kanaalin kohdalla saamme nähdä ensimmäiset amerikansaksinokat ja klovnihakarana, parisataa amerikanpelikaania sekä kuningas- ja hopeatiiroja.

Kaikkein eniten odotimme kuitenkin Bolivar Flatsin käynniltämme, emmekä pettyneet. Huikkea kahlaaja-, pelikaani- ja haikararanta, täysin linnuille varattu! Sekin on Houston Audubon Society lintuyhdistyksen omistama linnustonsuojelualue. Puuhakas yhdistys, vai olosuhteiden sanelema ratkaisu, jos valtiolla ei ole osoittaa varoja suojelualueiden hankintaan? Näin Amerikassa. Lähdemme parkkipaikalta kävelemään pitkin tasaista hiekkarantaa ja rannan yläosan sadevesilampareille ehdittyämme sirrit jo suorastaan pyörivät jaloissamme, niitä on sadoittain niin kauas kuin katsoo. Piipertävät vain vähän sivummalle ja jatkavat ruokailuaan: amerikan-, kanadan-, pulmus-, suo- ja valkoperäsirrejä. Söpön näköisiä huilutyllejä on puolenkymmentä sekä paksunokka- ja kanadantyllejä. Lietteet jatkuvat ”loputtomiin”, pysähdymme ja tyydymme vain katsomaan putkella kaukaisia preeria-avosetteja. Ihailemme aivan pinnassa komeina auroina lentäviä ruskosuulia, joita tulee parvi toisensa jälkeen. Kolme tuntia on mennyt liian nopeasti tässä ”kahlaajakoulussa”.

Lauttamatkalla Galvestonin saareen ruskosuulat pommittavat merta hurjilla syöksysukelluksillaan. Pitkät kilometrit hotellien, luksusasuntojen, baarien ja huvipuistojen ohitse kunnes viimein kappale luontoa: Galveston Island State Park. Ilta-aurinko laskee pehmeän pilviharson takana katsellessamme lintutornista käsin pesäänsä vartioivaa amerikanliitohaukkaa. Illan hämärtyessä ajan San Luis Pass sillan alta hiekkarannalle ja päätämme yöpyä siinä, hiljainen ja rauhallinen paikka, sekä turvallinen, siltavahtien koppi näkyy kauempana.

6.5.

Aamun ensi valossa ajan hiekkadyynien halki heikkoa ajouraa myöten sillan länsipuolella avautuvan West Bay lahden rantaan. Peräti seitsemän klovnihakarana saalistaa pitkin rantaa, kaksi niistä on valkoista värimuotoa (muutama prosentti kannasta) ja kivana uutena yksi ruostekuiri, viimeinkin. Parikymmentä kaunista preeria-avosettia ilahduttaa ja kauempana aalloilla kelluu upea juhlapukuinen amerikanjääkuikka! What a beautiful morning!

Menemme sillan alta Meksikonlahden puolelle ja edessä aukeaa taas huikea kappale hiekkarantaa. Täälläkin kymmenittäin pulmassirrejä, no joo, mutta eipä siinä kaikki, ei tosiaankaan: ruskopelikaaneja 350, rämekurppeloita 50, amerikansaksinokkia 75 lepäämässä hiekalla, ainakin kaksi huilutylliä ja mustatiiroja 350.

Fundeeramme kartan äärellä. Lähteäkö rannikkoa etelään jo nyt, vai tehtäisiinkö ylimääräinen koukkaus Houstonin suuntaan Brazos Bend State Parkiin katsomaan sirkkahaukkoja? Näkeminen ei ollut varmaa, mutta ei tuosta nyt niin hirveä koukkaus tulisi, niinpä päätettiin kokeilla tuuriamme. Olemme jo melkein perillä kun ylittäessämme Brazosjokea pieni haukka kiertää taivaalla. Raju jarrutus ja ulos. Kaksi eleganttia sirkkahaukkaa siinä kaartelee kevyen näköisesti yhä korkeammalle ja hupsis, kaukana korkeuksissa on viisi sirkkahaukkaa lisää. Pari paikallista ja muuttajia?

Pysähdymme opastuskeskukseen maksamaan sisäänpääsymaksun. Samalla ostan pienen taskuoppaan Pohjois-Amerikan puulajeista ja paikallisen lintulistan, jonka mukaan alueella on havaittu 290 lajia, joista 65 on pesimälajeja. Kuten aiemminkin suojelualueilla saamme tuttuun tapaan pienen aluekartan, jonka avulla suunnistamme ensiksi ”40 Acre” -lammen kiertävälle luontopolulle. Aurinko hehkuttaa ankaran kuumasti, mutta tammimetsiköt antavat helpottavan varjon kävellessämme hissukseen lintutornille päin. Jälleen kaksi sirkkahaukkaa näyttäytyy, kaarrellen rehevän lammen yläpuolella ja morsiosorsapari kiirehtii nopeasti yli. Oikealla puolellamme aivan polun lähellä, suometsän tummissa varjoissa kävelee kaksi valkoibistä. Juuri ennen lintutornia on pieni lammikko ja siinä paistattelee huikean iso alligaattori ja sen vieressä upea kruunuyöhaikara. Tornilta avautuu näkymä kuivan näköiselle Pilant järvelle eikä lintuja näy kummemmin. ”40 Acre” -lammen rantaa jatkaessamme kohtaamme lisää isoja alligaattoreita, punaviheltäjäsorsia, amerikanpikkuhaikaran ja jonkin innokkaasti laulavan kerttulin, joka pysyy sitkeästi lehvästön suojissa. Alligaattorien lisääntymiskausi on touko-kesäkuun aikana, jolloin ne ovat tavallista aktiivisempia ja paremmin näkyvillä. Opastuskeskuksesta olimme saaneet pienen lehtisen, jossa oli tarkempia ohjeita alligaattorien ja meidän vieraiden ”kanssakäymisestä” puiston poluilla vaaratilanteiden välttämiseksi.

Hale-järven isolta kalastuslaiturilta näkyy vastapäisen niemen kärjen latvoissa taas sirkkahaukka ja kohta näemme niiden parittelun pesällä aivan laiturin lähellä. Jälleen kuuluu outoa kerttulin laulua, mutta taas pysyy ärsyttävästi näkymättömissä karaten tiheikköihin. Elm-järven puistomaisella piknikalueella on valkosilmävireoita, tammiraitatikkoja ja naaras hohtosinikka. Olemme aika naatteja helteessä kävelystä, joten lopettelimme Brazos Bendin tähän ja lähdimme ajamaan kohti Dupontia, ja siellä odottavia valkopäämerikotkia? Ennen taipaleelle lähtöä tankkasimme pienellä kylähuoltamolla Brazos Bendin suojelualueen risteyksessä. Jouduin kassalla kolmen naisen ristikuulusteluun, eli mitä pidän seudusta ja Amerikasta. Jatkossakin sain silloin tällöin vastailla samantapaisiin kysymyksiin, tavalliset ihmiset olivat selvästi huolissaan mitä heistä maailmalla ajatellaan. Johtui varmaan siitä, että maa oli huonoon valoon joutuneessa sodassa Irakissa ja sotavankien räökkäykset olivat juuri paljastuneet.

Oli jo ilta tullessamme Dupontin kemiantehdaille, joten kävimme vain syömässä ja etsimme sitten syrjäisen yöpymispaikan parin kilometrin päässä tehtaasta. Taiturimatkija lauloi sinä yönä ahkerasti kuutamon innoittamana.

7.5.

Tehtaan toimisto aukeni kahdeksalta. Ystävällisen henkilökunnan myötä lupakaavake on pian täytetty ja sitten vartijan perässä ajaen tulemme pienen kukkulan laelle ”Bald Eagle Observation” -lintutornille. Kaveri poistuu ja saamme paikan yksin haltuumme komeine maisemineen. Jännittyneinä aloitamme horisontin kiikaroinnin. Monia viime päivinä tutuiksi tulleita lajeja näyttäytyy tornin lähellä ja runsaina kaartelevat molemmat kondorilajit sekä amerikanhiirihaukat aiheuttavat muutaman vikaählytyksen, kunnes viimein reilun tunnin kuluttua näkyy iso peto hyvin kaukana. Valkoinen pyrstö ja pää välähtävät, vanha valkopäämerikotka! Mutta turkasen kaukana ja toivomuksen vastaisesti on matkalla yhä kauemmas.

Lähdemme pitkälle siirtymälle aina Kingsvillen lounaispuolelle saakka, jossa kierrämme iltapäivän ja illan aikana Farm Road nro 772:n ympäri (Business nro 77 tien länsipuolella). Siitä tulikin aiottua pitempi kiertoajelu, sillä yhtäkkiä uusia lajeja alkoi suorastaan satamaan. Maisemat ja kasvillisuus olivatkin muuttuneet kuivemmaksi ja pensaikkoisemmaksi verrattuna eiliseen Brazos Bendin rehevään tammimetsä- ja rannikkopreeriaympäristöön. Viljelyalueiden halki kulkeva tie on kapealti tiheiden pensaikkojen ja matalien puiden reunustama. Juuri noissa tiheiköissä ja avomailla asustaa monia eteläisiä lajeja levinneisyytensä pohjoisrajalla. Linnut näkyivät melko helposti aitojen tolpile ja langoilla. Ensimmäisenä ilahdutti ritarihaukka, tarhapeukaloinen, kaktushiirihaukka, pronssiturpiaalit ja mieluisimpana ”maantiekittäjä” eli kalifornianjuoksukäki. Tuttu muisto tenavavuosien piirrosfilmien pikapinkojana, joka veti kojoottia nenästä kerta toisensa jälkeen. Ja nyt se on tuossa ihan edessäni!

Maantiekittäjiä nähtiin jatkossa vaikka kuinka paljon, mutta kuin tyhjästä langalle ilmestynyt yksinäinen uurrenokka-ani jäi matkan ainoaksi. Ensimmäiset kauniit kirjopääsirkut langoilla, samoin ensimmäinen preeriakardinaali, kapokkiturpiaalit, suomuvarpuskyyhky, pilkkasiipikyyhky, raitatikka ja illan tullen aktiivisesti laulamaan alkaneet *kis-ka-dii* linnut, eli naamioväijyt. Iltapäivä ja ilta olivat olleet tosi antoisat 772:n pitkällä rauhallisilla suorilla. Nyt oli aika siirtyä etsimään joku syrjäinen yöpymispaikka sivuteiltä. Sellainen löytyy saman tien varrelta, Highway 77:n itäpuolelta. Pieni peltotie kaartoi yli kummun, kukaan ei näe meitä päätieltä. Isohaukkakehrääjiä lentelee ympärillämme pellon pintaa koukkaillen ja illan pimennettyä kauniiseen tähtitaivaaseen kuuluu myös ensimmäinen horroskehrääjä. Nappi paikka!

8.5.

Radicha-joen pienellä sillalla auringon nousun aikaan luolapääsyt kieppuvat ja rupattelevat ympärillämme ja katsoessamme sillan yläpuolelle on matalan joen leveillä lietteillä pulmustyllipari, laji, jota olimme kovasti etsineet Bolivar Flatsilta ja muualta. County Road nro 2250:n varrella hämmästyttää ihan villit kalkkunat, kaksi naarasta tepastelee vähän arkana kauemmas pysähtyessämme ihmettelemään. Läheisellä Drum Pointin lahdella kaukoputkeen löytyy myöhäisiä pikkulapasotkia, koiras ja kaksi naarasta, sekä ainakin 600 amerikanpelikaania ja kauniita preeria-avosetteja ihan lähellä rannassa. Käymme vielä vähän etelämpänä lahden rannalla Kaufer-Hubert Memorial Park -leirintäalueella, jossa kivasti uusina muun muassa lavertasirppimatkihoita piknikpöytien ympärillä ja ruskotöyhönapsu emot ruokkimassa poikasia pesäkololla.

Päätiellä (Highway 77) etelään päin ajaessa kasvillisuus muuttuu kuin huomaamatta: kuivempaa, pensaikkoisempaa ja puut matalampia (pajuja). Isolla taukopaikalla Saritan eteläpuolella yritämme naamiotiaiskerttulia, tuloksetta, mutta ensimmäinen meksikontyranni

näyttäytyy. Meksikon läheisyys näkyy jo selvästi Brownsvillen rajakaupungin tullessa; yhä useampi mainoskyltti on espanjaa. Tarkasti teiden numerokylttejä seuraamalla kierrämme kaupungin keskustan ja saavumme kovasti odottamaamme Sabal Palm Audubon Sanctuary -suojelualueelle. Vehmas palmumetsä ja sen viihtyisässä hämärässä oleva pieni opastuskeskus lintujen ruokintapisteineen otti meidät suojiinsa samalla kun ukkospilvet nousivat yhä uhmakkaampina Meksikon puolelta. Jämähdimme seuraamaan linturuokinnan vilskettä, siinä hyörivät säämiskätimanttikolibrit ja loistonärhet näkyvimpinä, oudon näköisiä jukataninkaklattajia, meksikonsirppimatkiija, juoksukyyhkyjä ja viirupääsirkkuja. Polun alkupäässä on joitakin vanhoja tuttuja, kuten rantakerttuli, mutta sitten viidakkotunnelma palmujen alla pimeni oikean sademetsän tyyliin hyvin nopeasti ja samassa alkoi satamaan kaatamalla. Juoksemme autolle ja suuntaamme kaupungille. Huomenaamalla tultaisiin uudestaan.

Loistonärhi.

9.5.

Koska palmumetsään pääsisi vasta klo 09.00 (portti kiinni) niin lähdemme ensiksi lentokentän säähavaintoasemalle kokeilemaan tamaulipasinvarista. Tullessamme paikalle ja autosta ulos on juuri yksi naakan kokoinen tapaulipasinvaris lentämässä pois. Ulostoiden tahrina pesä näkyy valkoisen tutkapallon alla. Odottelemme puolisen tuntia, mutta emo (?) ei palannut. Ehkä poikaset olivat jo lähteneet, ainakin pesä vaikutti hiljentyneeltä.

Sitten rannikolle TX-4:n varrelle. Kaksi ruohosirkkulikoiraista laulaa pensaiden latvoissa vehmaalla rannikkopreerialla aivan siinä missä lintupaikkaopas kertoo niiden esiintyvän. Tarkastamme lankojen kannattimien tyven jokaisesta sähköpylvästä mahdollisen keikarijalohaukan varalta, ei näkynyt, mutta ei se hukkaan mennyt, sillä sen sijasta tolpilla päivystää koiras ja naaras isosepelkalastaja, komeita. Ensimmäinen aavikkokorppi lentää ylitse ja samoin ensimmäiset peltoviiriäiset ruokailevat tien pientareella. Liikennettä on hämmästyttävän vähän. Kauempana pitkällä suoralla on Border Patrol -tarkastuspiste, mutta käännyimme sitä ennen takaisin.

Lähdemme Sabal Palm Audubon Sanctuaryn poluille. Heti alussa oksistossa hyörii läpimuutolla pysähtyneitä hyönteissyöjiä: punasilmävireoita, kanadankerttuleita, loistokerttuli ja pajusieppari, sekä maassa evästä etsimässä viita- ja korpirstas. Lammen piilokopista näemme paksunokkauikkujen lisäksi viherkalastajan ja jälleen kaksi isosepelkalastajaa, mutta odotettua kääpiöuikkua ei näy. Sitä ei löydy myöskään toiselta lammelta, mutta ei se mitään. Korvaukseksi saamme katsella pitkään sellaisia kuin naamioväijy, amerikankäki, punaviheltäjäsorsia ja amerikankäärmekeuloja. Kuumaa on heti aamusta ja ilma tuntuu selvästikin nihkeämmältä kuin edellisena päivänä Kingsvillen ympäristössä. Rio Granden laaksossa tuntuu olevan oma paikallisilmastonsa. Linnut jaksavat ilahduttaa kun kiikaroimme ensimmäisiä tulikurkkukerttuleitamme, kahta upean väristä koirasta, jotka

etsivät evästä kahden mangnoliakerttulikoiraan kanssa. Pikkuriikkinen säämiskätimanttikolibri hyrräilee edestakaisin päittemme ympärillä kuin olisimme punaisia kukkasia? Ei sentään, se on vain huolissaan pesästään. Pieni soma kuppi on rakennettu polun yli kaartuvalle palmunoksalle ja kurkatessani näen elämäni pienimmän linnunmunan. Että oikein kolibrin pesä. Päässä pyöri monta ajatusta kun lintuharrastajana sain tämänkin kokea ja nähdä. Toinenkin hieno pesä osuu silmiin kun korkealla eräässä latvassa roikkuu pussimainen turpiaalin pesä ja sen lähellä omistaja, hehkuvan oranssi kuningasturpiaali. Tyytyväisin mielin käymme vielä ennen lähtöä opastuskeskuksessa, jossa vierähtääkin pitkä tovi sydämellisen meksikolaishenkilökunnan kanssa. Reppuunkin kertyy pientä matkamuistoa. Kiva paikka!

Käymme vielä uudestaan yrittämässä keikarijalohaukkoja, vaan ei tärppää. Kaupungin pohjoislaidalla sijaitseva Elks Lodge löytyy kartan mukaiselta paikalta ja nimikin on säilynyt. Yleensä tällaiset pikkuhotellit vaihtavat nimeään tiuhemmin kuin lintupaikkaoppaista ilmestyy uusia korjattuja painoksia. Tonttia koristaa muutama korkea palmu, joista sivukadun puoleisissa on raitatikkojen koloja. Jäämme niiden luo passiin. Eikä aikaakaan kun kaksi toivomaamme viherarattia laskeutuu paikalle ja toinen kömpii heti koloon sisälle. Viivymme paikalla pari tuntia iltahämärään saakka toivoen näkevämmen toisenkin papukaijan, meksikonamatsonin, vaan eivät näytä asustavan enää paikalla. Sen sijaan viheraratteja on kolme paria ja puoliset sukivat somasti toisiaan.

10.5.

Heti kun Santa Ana NWR avasi porttinsa olimme paikalla. Tämä kovasti kehuttu paikka osoittautui jotenkin pettymykseksi meidän kohdaltamme. Pintail Lake oli melkein kuivunut, mutta siitä huolimatta alue kuhisi verenhimoisia hyttysiä. Ainoa uusi laji meille koko alueelta on pikkutikli. Isompi kohokohta on nähdä ensi kertaa itse Rio Grande, tuo John Waynen ja muiden sankareiden Rio Bravo. Näissä lännenfilmi tunnelmissa odotin näkeväni suuren ja leveän virran, ehkä hevosen mentäviä matalia kahluupaikkoja, mutta ei; samalla lailla puiden ja pensaiden tiheästi valtaamat rannat kuin kotona omasta ikkunastani näkyvällä Mustionjoella, ollen kuitenkin leveämpi ja virtaus on voimakas ja veden väri likaisen ruskea. Santa Anan varaan olimme laskeneet kääpiöuikun ja väkänokkahaukan, mutta nyt ei ollut meidän päivämme. Jätimme hyttyskelvetin oikeastaan helpottuneena taaksemme. Myöhemmin kuulin, että joku oli nähnyt alueella samana päivänä harvinaisen väkänokkahaukan – niinpä.

Päivä muuttui kuitenkin huomattavasti paremmaksi Anzalduas County Parkissa. Puiston ytimessä, vehmaiden puiden armeliaassa varjossa, näimme leppoisasti piknikpöydän äärellä istuen sekä tarharastaan, tyranninapsijoita ja harmaaraitahaukkaparin kiljumassa pesällään saalista vaihtaessaan. Kaikki kolme lajia pesivät harvalukuisina vain hyvin kapealla alueella Rio Granden pohjoisrannan puolella.

Iltai ei jäänyt huonommaksi. Heti Bentsen-Rio Grande Valley State Parkin portilla maksut hoidettuamme ehdin ajaa parisataa metriä kun edessämme jolkuttelee verkkaisesti ruskoilves tien yli! Iltayöllä kiertelemme autolla Inner ja Outer Loopin muutamaan kertaan ja näemme muutaman vyötiäisen, pekaroita (villisikoja), pesukarhun, rämemajavan ja sitten jonkun liikkuvan mustan mättään asvaltilla? Hitsi, se on tarantella! Nousemme autosta ihmettelemään. Onpa iso ja karvainen otus, astelee hyvin verkkaisesti.

Yövärtija tulee häätämään meidät ystävällisesti Boat Rampin viihtyisältä paikalta, *resacan* rannalta (vanha Rio Granden umpeutunut uoma). Meidän on siirrettävä telttaviralliselle telttapaikalle vaikka emme ole nähneet moneen tuntiin ristin sielua koko alueella, eikä meidän telttamme taatusti siis häiritse ketään. Viranomaiset, plääh. Alueella ollaan muutenkin varpaisillaan ja pyssyt yöllä. Aivan puiston ulkorajalla suuren kanavan varrella kulkee yötä päivää Border Patrol autoja edestakaisin tällä ehkä maailman tarkimmin vartioidulla, mutta silti vuotavalla, rajaseudulla. Vartijoiden, heidän hienojen maastureiden ja tarkastuspisteiden valtavaa määrää pitkällä rajalla katsellessa tuli väistämättä mieleen kuinka paljon moinen touhu mahtaa maksaa?

11.5.

Yöllä ukkosta ja heikkoja sadekuuroja. Päivästä tuli pitkä ja vilkas. Kävelimme aamupäivällä Rio Grande Hiking Trailin ympäri (1.9 mailia), jossa useita suomuvarpuskyhkyjä, idänkirkupöllönen päivälepopaikallaan, lehto- ja kuningasturpiaali ja idänpiivi, muuten aika hiljaista. Sitten leppoisempaa kiikarointia puolenpäivän jälkeen puiston portin ulkopuolella kanaalin pengertiellä, suuren viljelysaukean reunalla petolintujen merkeissä: preeria- ja amerikanhiirihaukkoja, kyykyhaukka sekä amerikanliitohaukka näyttäytyivät läheltä ja hyvin. Kiertelemme autolla hiljalleen Inner ja Outer Loopin monta kertaa ympäri tähyillen väkänokkahaukkaa tuloksetta, sen sijaan näkyi kaikkea muuta muuttohaukasta sirkkahaukkoihin, jälkimmäisellä näytti olevan hyvä muutto käynnissä. Useat maantiekiihtäjät eli kalifornianjuoksukäet hauskuttavat meitä vaaniessaan liskoja tien reunamilla, yksi loikkaa puuhunkin laulamaan matalaa säettä. Upea kuningasturpiaalipari hakee evästä vain parin metrin korkeudella oksistossa tarjoten hienot videointi mahdollisuudet. Työmiesten viimein lähdettyä (timpuroivat 07-18.30!) menemme kokeilemaan Bentsenin uusinta vetonaulaa, huiman suurta, lähes valmista haukkatornia. Hulppeat maisemat ja varmasti hyvä stajipaikka, Meksikon puolikin näkyy. Satoja pilkkasiipikyhkyjä lentää pohjoiseen. Kalkkunakondorit kaartelevat. Tornin edessä on pieni *resaca* ja siinä muun muassa amerikanpitkäjalkoja, sinisiipitaveja ja keltajalkaviklo. *Resacan* takana vastapäisen metsän reunalla näkyy hyvin harmaaraitahaukka pesällään.

Illan alkajaisiksi ruskoilves näyttäytyy jälleen mennessään tien yli. Illan varsinainen ykköskohde on kaktuspöllön asuttu pesä. Olin kysynyt henkilökunnalta vinkkiä ja minulle näytettiin asuttu pesäkolo Trailer Loopin varrelta. Se sijaitsee muutaman metrin korkuisessa ohuessa kelossa vanhassa tikankolossa. Ympärillä kuivassa ja hiekkaisessa maaperässä kasvaa tiheää pensaikkoa ja kituliaita ohutrunkoisia puita, tyypillistä Bentsenin luonnonvaraista kasvillisuutta. Olemme paikalla hyvissä ajoin ennen hämärää, odottaen emon tuloa ulos pesäkolosta. Klo 19.40 naaras kurkistaa pesäkolosta, voi hurja kuinka pieni pöllö. Yksi maailman pienimmistä pöllölajeista (14,5 cm). Herkeämättä se tuijottaa meitä kunnes vetäytyy takaisin. Koiras alkoi tuomaan ruokaa naaraalle klo 20.20. Ääneti ja salaman nopeasti se lehahtaa kolon suulle, antaa tuomisensa ja lähtee, aikaa kuluu vain 1-2 sekuntia. Naaraan lähdettyä pesäkolosta klo 20.31 molemmat ääntelivät hetken aikaa lyhyttä *pew* kutsuääntä. On lämmintä, kaskaat soivat tasaisen uneliaasti ympärillämme salaperäisten pöllöjen pesällä – matkan vahvimpia tunnelmia.

12.5.

Telttava kasaan ja länteen. Teemme päivän aikana kaksi koukkausta Rio Granden rannalle, ensin Salineñoossa (ei kummempia), sitten Chapeñoossa, jossa ajan El Rio RV Parkin pihalle, maksamme emännälle kaksi dollaria hengeltä ja kävelemme alas rantaan. Pöytiä ja grillejä on

siroteltu puitten varjoon ja rannasta näkee pitkät pätkät jokea molempiin suuntiin. Tällä kohtaa pajukkojen ja pensaiden tiheänä reunustama kapea jokiuoma virtaa matalana laakeiden kallioiden yli, pysähtyen välillä isoiksi suvannoiksi. Rio Grande on täällä yläjuoksullaan rauhallisempi. Pääsisin melkein parilla loikalla vastarannalle, tosin se on saari, josta käydään paperilla kiistaa kummalle valtiolle se kuuluu, ja vasta sen takana on Rio Granden pääuoma ja Meksiko.

Pitkäpyrstöturpiaalit oleivat lukuisina joen partaalla, kiitos monipuolisen linturuokinnan, jota tämän asuntovaunualueen emäntä järjestää. Melko pian rantaan tultuamme kallion takaa lipuu esille suuri ja hyvin tumma myskisorsanaaras – hienoa! Kotvan kuluttua näemme koiraan jonkun matkan päässä yläjuoksun suunnassa. Naamioväijyjä, loistonärhiä ja muutamia muita lajeja hyörii rannan ruokintapisteillä. Raitatikka käy kolollaan ruokkimassa poikasensa ja kuningasturpiaali näyttäyty. Kiikaroimme pieneltä lavalta jokea ala- ja ylävirran suuntaan nauttien isosepelkalastajien (viisi!) ohilennoista, ratisevista huudoista ja sukelluksista sekä parista harvinaisuudesta: ensin lentää muutama ruskonärhi ja kohta perään kaksi tulinokkakyyhkyä Meksikosta meidän puolellemme. Odotamme vielä tunnin ja viimein hupputurpiaali laskeutuu lähellemme näkyvälle paikalle puun latvaan. Pitihän se katsoa, että pitikö emännän lupaus hupputurpiaalista paikkansa!

Lyhyen matkan varrella Falcon State Park -puistoon näemme ensimmäisen häikäisevän punaisen koiras rubiinityrannin tien varren langalla. Samalla paikalla on myös ensimmäinen kaktuspeukaloisemme sekä vanhoina tuttuina ruskotöyhtönapsuja ja kirjopääsirkuja. Falcon SP on jälleen yksi hienosti hoidettu, kaiken kansan luontokohde hyvine palveluineen, ja vain muutamalla dollarilla. Tutustumme luontopolun varrella informaatiotaulujen opastuksella kaktuksiin ja muihin alueen erikoispiirteisiin, näemme lisää kaktuspeukaloisia, verikardinaaleja ja ihan läheltä harmaahaukkakehrääjän päivälepopaikallaan. Kaunis oranssin ja mustan värinen koiras lehtoturpiaali tähyilee erään matalan puun latvassa. Taiturimatkiijat laulavat hyvin yleisinä tässä pensaikkoisessa maastossa, samoin vaikertaja-, pilkkasiipi- ja suomuvarpuskyyhkyt sekä naamioväijyt ja tarhapeukaloinen. Olemme jo asettuneet iltapalalle ja saamme iloksemme seurata maantiekiihtäjää, joka jahtaa liskoja aivan teltan vieressä. Aurinko laskee pehmeästi suuren Falcon patojärven taakse kun säpsähdämme äkillistä kojoottien ulvontaa.

Kuningasturpiaalit.

13.5.

Aamuyöllä kuulen telttaan amerikanhuuhkajan huhuilua jostain kauempaa, se jatkaa harvakseltaan aina aamuhämärään saakka. Lähes koko yön teltan lähellä äänteli myös kaksi horroskehrääjää. Lähdemme pohjoiseen kohti Neal's Lodgesia. Zapataan tullessamme poliisi lähtee peräämme ja pysäyttän levikkeelle. Meillä oli kuulemma ollut ylinopeutta taajamaan

tullessamme. Näytän pyynnöstä ajokortin ja poliisin sitä lukiessa hänen ilmeensä muuttuu hyvin mielteliääksi. Ajatellen ehkä sitä kaikkea paperien täyttöä ulkomaalaisten kanssa hän katsoi paremmaksi, ja meidän onneksemme, päästää meidät jatkamaan matkaa pelkällä varoituksella.

Vähitellen suuret karjatilat mahtavine portteineen ja lippuineen (Yhdysvaltain ja Texasin) jäävät taakse, maasto alkaa kumpuilemaan enemmän, metsät yleistyvät ja maisema yleensäkin rehevöityy. Käänän Farm Road nro 2690:lle halki viljelysseutujen. Nyt näkyy upeita rubiinityranneja, kirjopääsirkkuja ja niittytyranneja sangen yleisesti. Saadessamme näkyviin Frio-joen olemmekin yhtäkkiä syvän kanjonin pohjalla. Sillan kohdalla yläjuoksun puolella korkeat kallioseinämät kohoavat korkeuksiin ja joen rantaan reunustaa erikoisen näköiset kaljusypressit. Jyrkkä mäki ylös ja ajamme toimisto- ja kaupparakennuksen pihaan. Toimiston ovensuulle laitetulla mesiautomaatilla mustakurkkukolibrit hurauttavat kivasti aivan vierestä. Vaikka tässä suositussa majapaikassa on alkamassa vilkas viikonloppu niin saamme pariksi yöksi katon pään päälle, tosin joudumme vaihtamaan välillä mökkiä jälkimmäiseksi yöksi.

Auto parkkiin mökki nro 4:n pihaan ja lähdemme kävelen kiertämään alas Frio-joen rantaan. Vietämme tunnin toista kirkkaan, sorapohjaisen joen laakeilla rantakallioilla mukavasta virran solinasta nauttien. Vastarannan puolella on muhkearunkoisia kaljusypressejä. Siinä istuskellessamme näemme muutamia uusia lintuja: mustafiiviparin kallioilla aivan veden partaalla sekä keltarinta- ja korpikerttulin matalalla aivan rantaviivan tuntumassa. Sirohiirihaukka purjehtii vastaamme kalkkunakondorien joukossa kävellessämme takaisin toimistolle, josta sitten suuntaamme mökki nro 56:lle vievälle hiekkatielle. Heti sen alkupäässä on monipuolinen linturuokintapiste ”Bird Sanctuary”, jossa Yellow-flowered Prickly Pearl -kaktuksien keltaiset kukat koristavat ympäristöä. Istahdamme tuoleille seuraamaan lintuhyöriä. Puna- ja verikardinaalit ovat vakiovieraita mustakurkkukolibrien lisäksi; pikkutiklit, aavikkosirku ja meksikonsirppimatkija tulevat myös paikalle. Lähistöllä laulaa näkyvillä sekä sateenkaarikardinaali että kanjonipeukaloinen, amerikanpussitiainen kulkee ruokinnan ohi etsien evästä matalista tiheistä pensaista. Harmaafiivi tähyilee langalla. Mökkien pihapiirin tiheikön reunalta yhytämme koiras sitruunakerttulin ja pajuvireon.

14.5.

Rauhallinen lomapäivä, kevyttä lintujen katselua eri puolilla mökkikylää. Aamun kiva löytö ovat suuret, mustaturkkiset kallio-oravat kivikon suojissa kanjonin juurella, lähellä Frio-joen rantaan. Illalla lähdimme muutaman kilometrin päähän Farm Road nro 2690:n varrelle odottamaan opasta, jolla on pääsilya yksityismaalla sijaitsevalle lepakkoluolalle. Opas, jonka Neal's Lodgesin emäntä oli varannut meille, ei kuitenkaan tullut Frio-joen vieressä olevalle portille vaikka odotimme reilusti yli sovitun ajan. Onneksi olin lukenut eräästä matkaraportista varalle suunnitelma B:n ja lähdemme vielä noin kilometrin verran etelään päin pysähtyen erään puisen karjaportin kohdalle. Siitä avautui laajat lammasniityt länteen ja niiden takana kohoaville kukkuloille.

Tulemme parahiksi paikalle, aurinko on vielä nippa nappa näkyvissä valtaviin lepakkopilvien kohotessa kukkuloilta korkeuksiin yöllisille ruokamailleen. Kello näytti tullessamme 19.45 ja parvia virtasi jatkuvasti näkyviin aina 20.15 asti. Luolassa asustaa kirjatieojen mukaan 10 miljoonaa Brazilian Free-tailed -hyönteissyöjälepakkoa (myös nimellä Mexican Free-tailed). Frio luola on lajin toiseksi suurin kolonia Texasissa, suurin on eräässä luolassa San Antonion lähellä, jossa arvioidaan asustavan 20-40 miljoonaa yksilöä. Texasin

kokonaiskannaksi arvioidaan kesän pesimäaikaan 95-104 miljoonaa. Koko näytelmä useine häilyvine lepakkopilvineen kukkuloiden yläpuolella oli erittäin jännittävä. Olimme ainoina paikalla, vain muutama auto ajoi ohi puolen tunnin aikana tällä syrjäisellä tiellä ja ilta oli lämmin kauniin auringonlaskun kera, suomuviiriäisten ja kalkkunoiden äännellessä lähistöllä. Paluumatkalla tien yli vipeltää haisunäätä tuuhea häntä pystyssä kuin suuri pölyharja, tosi mukava havis!

15.5.

Ajelemme karttaan merkittyjä kauniita sivuteitä pitkin Lost Maples State Natural Area -suojelualueelle, jossa perillä kymmeneltä aamulla. Siisti ja jämpä majoitusalue (kuten aiemmissa paikoissakin) on ensimmäinen huomio Sabinaljoen rantamilla. Majoitusaluetta vastapäätä kohoavat kanjoninseinämät antavat paikalle jyhkeän leiman. Syömme telttapaikkamme pöydän äärellä vähän eväitä ja sitten ei muuta kuin kokeilemaan polkuja; aloitamme myötäpäivään East Trail -polulta. Ensimmäinen mukava juttu on amerikanhiirihaukan pesä korkealla kanjoninseinämällä, jossa iso poikanen odotti emojaan. Tutuiksi tulleet valkosilmävireot, kiipijäkerttulit ja kanjonipeukaloineen laulavat ja kohta Sabinaljoen kapean sivupuron rantapuista kuuluu oudompaa laulua. Sinnikäs lehvästön kiikarointi paljastaa viimein, että kysymyksessä on etsimämme texasinkerttuli. Kävipä nopeasti! Jotenkin sen säkeen alku tuo mieleen kotoisen peippomme duurisäkeen. Samasta puusta löytyy vielä ensimmäinen keltarintavireomme ja heinikossa puiden ympärillä liikehtii kenttäsiirkkuleita, joista osa on nuoria lintuja ja aiheuttavat ensin pukunsa takia vähän päänvaivaa.

Vastaan kävelee kaksi paikallista harrastajaa. Ovatkin ihan aktiivisemmasta päästä, sillä toinen heistä on Eric Breden, käyttämämme Sibleyn kenttäoppaan yksi avustajista. Keskustelun kautta saamme nopeasti käsityksen paikan linnustosta, eikä se huono voi olla kun hekin ovat täällä? Verkkaisesti tallustellen saavumme Primitive Camping Site C:lle, jossa Can Creek -joen suvannon kallioseinämällä on pesivä mustafiivipari. Viherkalastaja sujahtaa ohitse. Käännymme West Trail -polulle ja heti sen alussa on muun muassa kanadankerttuli ja pajuvireo sekä korpisieppari, joka laulaa *pizza!* Koko loppumatka samaisella polulla on linnustollisesti aika hiljainen. Illalla majoitusalueen metsänreunassa huomaamme hiljaa kähmyilevän kalifornianpensasnärhen. Sen pitäisi olla yleinen, mutta tämä jää ainoaksi jonka näimme. Auringon laskiessa kaksi suomuviiriäistä aloittaa kilpalaulannan. Niille näyttää riittävän asuinpaikaksi jokivarren pusikkoiset penkereet. Tyyni ilta ja jotenkin myös kanjonien ympäröimä maisema antaisi odottaa pöllöjen tai kehrääjien ääniä, mutta mitään ei kuulunut.

16.5.

Edellisenä iltana olimme tavanneet yhden paikallisen lintuharrastajan lisää ja hänen vinkkinsä perusteella suuntasimme kiertämään East Trail -polun ympäri vastapäivään. Polun paras hetki antoi odottaa jyrkän nousun jälkeiselle ylängölle saakka, missä kasvaa tiheitä katajikkoryhmiä ja matalia tammia siellä täällä. Melkein heti vastaan tuli innokkaasti katajissa laulava texasinvireo, tämän ympäristötyypin erikoislaji. Hyvin nopean tahtiin se vaihtoi laulupaikkaa katajikosta toiseen pysyen aika hyvin näkymättömissä. Sen sijaan sateenkaarikardinaali lauloi näkyvästi katajan latvassa ja yhytimme myös kolme laulavaa ruskolakkisirkkulia. Loppumatka sujuikin maisemia ihaillessa ja kuivan jokiuoman kivenmuhkuroilla taiteiluun, jonkun kerran kanjonipeukaloisia kiikaroiden. Puolenpäivän aikaan takaisin teltalla, evästelyä, jatkosuunnitelmia kartan äärellä.

Olimme oikeastaan vähän tyhjän päällä. Suunnitellut retkikohteet olivat nyt takanapäin ennakoitua aikataulua nopeammin. Nyt voitaisiin loppupäivien ajaksi mennä oikeastaan minne tahansa ennen Houstonin lähistöllä sijaitsevaa viimeistä suunniteltua retkikohdetta. Niinpä päätettiin suunnata Louisianaan ja yöpyä matkan varren suojelualueilla. Varsinkin tuo lännentarustoista tuttu Davy Crockett niminen suojelualue voisi olla kiinnostava. Illaksi ehdimme Inks Lake State Park puistoon yöpymään. Matka sinne kulki karttaan merkityjä maisemareittejä myöten ja saimme tosiaan nauttia sellaisesta kukkamerestä teiden pientareilla, kauniiden kumpuilevien maisemien lisäksi, jollaista emme ole koskaan nähneet. Keltaista, oranssia ja punaista leveinä vöinä molemmin puolin kymmeniä kilometrejä – fantastista!

17.5.

Järven rannalla vietetyn hiljaisen yön jälkeen kuului aamulla kanadanhanhien ääniä jostain kaukaa ja kesy valkohäntäpeura tuli katsomaan purkaessani telttaa. Annoin pari leipäpalaa. Odotimme toimiston aukenemista aamukahdeksalta ja maksoin telttamaksun. ”*Juu, kiitos. Kyllä näimme sen valtavan kukkapaljouden tullessamme Lost Maplesista*”, vastasin virkailijan uteliaaseen kysymykseen. Alkoi pitkä taipale itään päin enimmäkseen pienempiä teitä pitkin, koska halusimme välttää suuria pääväyliä.

Iltapäivällä olemme jälleen Texasin itäosan mäntymetsissä, aivan kuten matkamme alussa, Davy Crockett National Forest -suojelualueella. Tosin nämä valtion omistamat metsät palvelevat suojelun lisäksi myös talousmetsinä, että virkistysalueina. Tunnelma on kuin jossain kotona etsiessämme metsän siimeksessä sopivaa telttapaikkaa. Siitä isojen mäntyjen juurelta löytyi sopiva, vessa- ja suihkuhuonekin on ihan lähellä. Koko alueella on vain pari muuta retkiporukkaa. Ilta kului metsätiellä kävellessä ja näin amerikanpalokärjen, ruostehiirihaukan, keijutikan, kesätangaroita ja mäntykerttuleita. Göran kävi uimassa kioskin luona ja palattuaan kertoi nähneensä punarintarastaan. Kävimme siellä uudestaan yhdessä ja rastaita oli nyt kaksi. Lisäksi linturuokinnalla kävi muun muassa sinitöyhtönärhiä. Harmi, että punarintarastaiden laulukausi oli jo ohitse. Ilta oli kovin hiljainen, aivan kuin meillä loppukesällä. Tässä vaiheessa matkaa kun kokemusta oli kertynyt, aloin hahmottamaan kuinka loppujen lopuksi vähäinen on lintulajien määrä Texasin itäosan mäntyvaltaisilla metsäseuduilla. Taitaa olla niin, että linnunlaulun kannalta Pohjois-Amerikan rikkaimmat seudut ovat jossain Kanadassa, siellä missä ovat varsinaiset suuret metsäseudut rastaiden tunnelmoidessa?

18.5.

Kohti Louisianaa. Jo ennen osavaltioiden rajalla sijaitsevan suuren Toledo Bend -tekojärven ylitystä maantien varrella on muutamia todennäköisiä kalastajavariksia, mutta ne ehtivät hävitä kuulomatkan päähän (erottuu amerikanvariksesta äänen perusteella). Mielettömän pitkän sillan jälkeen olemme Louisianan puolella ja käännän heti oikealle rantaan. Sumuiset tihkupilvet matelevat aivan järven pinnassa, amerikanharmaahaikara kalastelee rannassa ja morsiosorsa koiras lentää ylitsemme. Jatkaessamme eteenpäin näemme metsän keskellä erään omakotitalon pihalla hohtosinikkakoiraan langalla ja erään toisen talon pihapiirissä kaksi kalastajavarista. Ajamme maisemareittiä pitkin Kisatchie National Forestin halki ja pysähtyessämme tiheän metsän keskellä eräälle sillalle osuu kohdalle sepelkalastaja, ollen vasta matkan toinen havainto.

Iltapäivällä saavumme Sam Houston Jones State Parkin alueelle. Portilla tavanomaiset maksut, telttamaksun voimme maksaa kunhan olemme ensin käyneet valitsemassa sopivan paikan. Kapea tie kaartee rehevän metsän halki kunnes äkkiä katsomme häkeltyneenä satumaisempaa metsää mitä olemme ikinä nähneet. Kuin peikkohahmoina, käsimmäisiä oksiaan levitellen suuret kaljusyypessit harmaine naavoineen ottavat meidät vastaan. Taikamaista näkyä korosti sumuinen sää ja tasainen vihreä matto; syypessit seisovat luokseen pääsemättöminä vihreän leväpuuron peittämässä laguunissa, aivan kuin nurmikolla. Koko näkymä on kuin jokin liikkumaton elokuvakulissi, ei tästä maailmasta. Pystytämme telttan aivan laguunin rantaan. Onkohan alligaattoreita? Varoituskylttejä ei ainakaan näy.

Käyn suihkussa ja kun palaan teltalle, Göran kertoo, että siinä pöytämme viereisessä puussa on kolokerttuli. Ja niinpä tosiaan, sukii kaunista pukuaan sadekuuron jälkeen! Kohta nousee korkeammalle latvoihin ja alkaa laulamaan. Jäi ainoaksi näköhavainnoksi tästä kauniin keltaisesta kerttulista. Olipa hyvä, että poikkesimme tänne Louisianan puolelle, lintupaikkaoppaan mainitsemilla Texasin esiintymispaikoilla Big Thicketissä kuulimme vain laulua. Laji asustaa suometsissä ja tämä on tosiaan sellainen. Amerikanpalokärkipariskunta nakuttelee syypessejä aivan telttamme lähellä ja kun eväät nostetaan pöydälle ilmestyy ympärillemme oravia, sinitöyhtönärhiä ja tammiraitatikkoja. Illan hämärtyessä täytämme haviksia autossa sateensuojassa kun rämemajava poikasensa kanssa tulee rantaan muutaman metrin päähän. Avaan ikkunan ja saan ne muistoksi videolle.

19.5.

Aamusumussa teemme reilun tunnin kävelylenkin puistotiellä laguunin ympäri. Reitin varrella on hyviä informaatiotauluja eri puulajeista, kilpikonnista yms. Poikkeamme myös nuorten luontoharrastajien toimistolla, jossa on terraarioissa esillä Louisianan ja Texasin alueen lukuisia salamanderi- ja käärmelajeja. Aamun mukavimpia on kaksi punapäätikkaa, viimeinkin. Näemme myös keijutikan, ruskopäänakkeleita, matkijapeukaloisen laulamassa isoon ääneen ”*tvi-lo tvi-lo...*”, ruostehiirihaukan ja muita jo tutuiksi tulleita.

Lähdemme takaisin Texasin puolelle. Siinä sitä sitten köröteltiin aika haipakkaa Houstoniin johtavalla moottoritieellä kunnes vaihdamme pienemmille teille maaseudun rauhaan ja olemme iltpäivällä perillä W. G. Jones State Parkissa tavoitteena löytää uhanalainen pihkatikka. Käyn ensin toimistolla kyselemässä tilannetta. Paikalle tuleekin sopivasti metsänhoitaja maastosta ja näyttää kartalta poikaspesän. Saan samalla pihkatikasta kertovan tietopaketin mukaani ja sen etusivulla olevan kartan avulla olemme jo vartin kuluttua kävellen perillä kiikaroimassa poikasiaan ruokkivia pihkatikkoja! Tällä sektori 2b:n alueella on muutaman kymmenen metrin säteellä useita pihkaisia, tikkojen kuorimia pesämäntyjä, joita kiikaroidessa näemme myös punapäätikkoja, tammiraitatikkoja ja amerikanpalokärkiä sekä söpön etelän liito-oravan (*Glaucomys volans*), joka kurkistelee suurilla silmillään pihkatikkojen vanhasta pesäkolosta. Olemme toista tuntia paikalla kuvaillen ja maistellen tätä ainutlaatuista hetkeä harvinaisen tikan äärellä. Illaksi löydämme telttapaikan pihkatikkametsästä pohjoiseen, eräältä asuntovaunu-alueelta Conroe-järven itärannalta, Farm Road nro 1097:n varrelta.

20.5.

Tänään ei olisi sen kummempaa vuorossa kuin, että lähdetään katsomaan valkopäämerikotkia! Olin eräästä matkaraportista lukenut havainnoista Conroe-järven rantamilta, Farm Road nro 1375:n varrelta. Sen tarkempia nuotteja ei ollut, mutta katsotaan

miten menee. Kello yhdeksältä aamulla löydämme oikean tien ja kun tulemme Sam Houston National Forestin metsien sisältä aukealle järven selälle hiljennän vauhtia. Tien molemmin puolin on matalia lahdenperukoita, metsäisiä saaria ja niemiä. Kotkia ei näy ihan heti. Olemme jo melkein ylittäneet järven ja tulossa itärannan metsän puolelle kun pysäytän vielä kerran, ja sanon, että tästä ei lähdetä ennen kuin kotkat näyttäytyvät. Pengertiellä taitaa olla pysäköintikielto, mutta liikenne on hyvin vähäistä. Saamme rauhassa kiikaroida aurinkoisessa säässä järven rantamia. Kondorit aiheuttavat jälleen kerran pari vikahälytystä, kunnes sitten oikein iso lentää yllättäen aivan editsemme: nuori ruskeankirjava valkopäämerikotka. Makee. Myös kaksi morsiosorsaa lentää ohitse. Jäämme odottamaan lisää kotkia.

Kuluu vartti ja itärannan metsän ylle, noin puolen kilometrin päähän, ilmestyy kotka kaartelemaan. Vaihtaa matkalentoon ja sen seuraan liittyy toinen. Molemmat vanhoja lintuja! Lasken kiikarin ja näpsään videon nopeasti päälle kun molemmat lentävät sivuttain ohitsemme ja onneksemme laskeutuvat kelon oksille noin 200 metrin päähän. Kookkaampi naaras laskeutuu ensin ja jo pitemmälle ehtinyt koiras kaartaa kiltisti takaisin sen seuraan liittyen. Näyttää olevan täälläkin samanlainen akkavalta kuten meidänkin merikotkilla. Nyt on aikaa laittaa video jalustalle ja ottaa komeat muistot Amerikan matkalta; kaksi valkopäistä vaakunakotkaa jyhkeän aarnimetsän rantapuissa katsomassa tuimin ilmein valtakuntaansa.

Conroe-järven länsirannan puolella, metsätie nro 204:n varrella huomaamme pihkatikoille tehtyjä tekopesiä: mäntyjen runkoja on kuorittu korkealta ja runkoon on tehty pesäkolon alku houkuttelemaan pihkatikkoja pesimään paikalle. Samalla aluskasvillisuutta on kulotettu, jotta kovat puulajit kuten tammi ym. eivät valtaisi aluetta männyn kustannuksella. Mänty on pihkatikan ainoa pesäpuulaji. Aikoinaan kuloja oli luonnossa omasta takaa, nyt niitä järjestetään suunnitelmallisesti 3-5 vuoden välein. Hienoa nähdä kuinka tässä markkinatalouden luvatussa maassa satsataan myös lajien suojeluun.

Loppupäivä ja viimeinen yö sujuu leppoisasti Conroe-järven keskivaiheilla, Scotts Ridgen venerampilla, jonka luona on pieni alue myös telttailuun aivan järven rannassa. Informaatiotaulun postilaatikossa on ilmaisia esitteitä karttoineen tästä ikimetsien upeasti reunustamasta Conroe-järvestä, Sam Houston National Forestin alueella. Uskomatonta, että näin lähellä Houstonia (neljä miljoonaa asukasta) ja näin etelässä on näin paljon pohjoisen havumetsiä muistuttava suuri metsäalue. Kaikki ei ole suojeltua, metsiä myös käytetään, mutta ainakin rantametsät ovat koskemattomia; hatunnosto Texasin päättäjille! Seuraavana aamuna suuntasimme Houstonin lentokentälle, ero eiliseen metsän rauhaan oli melkoinen ruuhkaisella kuusikaistaisella moottoritieellä, mutta hyviä viitoituksia seuraamalla löysimme helposti aina autovuokrausfirman halliin saakka ja siitä hissiin ja odotusaulaan. Kaikki meni tälläkin matkalla taas hyvin.

Lajilista

Oheinen lajilista seuraa järjestykseltään käyttämäämme kenttäopasta The North American Bird Guide (D. Sibley 2000). Suomalaiset lajinimet ja lajitulkinnot, joita käytimme, ovat BirdLife Suomen listasta maailman linnuista. Sibleyn kenttäoppaassa lajeja on eroteltu enemmän, muun muassa Western Scrub-Jay on nykyisin erotettu kolmeksi lajiksi aiemman

yhden sijasta, mutta on BirdLife Suomen listassa edelleen yhtenä lajina (kalifornianpensasnärihi).

01. Common Loon – Amerikanjääkuikka

San Luis Pass yksi vanha ja kaksi nuorta (sisälahden puolella).

02. Pied-billed Grebe – Paksunokka-uikku

Melko yleinen; muun muassa Anahuac NWR ja Rio Granden varrella eri suojelualueilla.

03. American White Pelican – Amerikanpelikaani

Rollover Pass n.200 ja Drum Point n.600.

04. Brown Pelican – Ruskopelikaani

High Island, Rollover Pass, Bolivar Flats, San Luis Pass (350 paikallista) jne. Joko lepäilemässä tai upeasti lähellä pintaa lentävinä auroina. Ruskopelikaanien komeita syöksysukelluksia näki helposti Bolivarin ja Galvestonin väliseltä autolautalta.

05. Double-crested Cormorant – Amerikanmerimetso

Vain talvehtivana Texasissa, mutta yksi myöhäinen viivytelija oli vielä High Islandilla.

06. Neotropic Cormorant – Oliivimerimetso

Yleinen pesimälaji Texasin rannikolla, erityisen paljon High Island ja Anahuac NWR.

07. Anhinga – Amerikankäärmekaula

Muutamia High Island haikarakolonia järvellä, Brazos Bend State Parkin Elm järvellä ja Sabal Palm Audubon Sanctuary.

08. Least Bittern – Amerikanpikkuhaikara

Anahuac NWR:n ruovikon halki kulkevan polkusillan piilokojulta näkyi yksi ja Brazos Bend SP:n ”40 Acre” järvellä yksi.

09. Great Blue Heron – Amerikanharmaahaikara

Yleinen.

10. Great Egret – Jalohaikara

Yleinen.

11. Snowy Egret – Lumihaikara

Melko yleinen.

12. Reddish Egret – Klovnihaikara

Rollover Pass ja Bolivar Flats muutamia yksittäisiä lintuja. San Luis Pass seitsemän, joista kaksi valkoista värimuotoa.

13. Tricolored Heron – Karibianhaikara

Yleinen rannikolla.

14. Little Blue Heron – Sinihaikara

Melko yleinen.

15. Cattle Egret – Lehmähaikara
Melko yleinen.

16. Green Heron – Kyyryhaikara
Yleinen.

17. Black-crowned Night-Heron – Yöhaikara
High Island muutamia.

18. Yellow-crowned Night-Heron - Kruunuyöhaikara
Brazos Bend State Park parhaiten näkyvillä, mutta myös Big Thicketin jokivarsilla pari havaintoa.

19. White Ibis – Valkoiibis
Parhaat paikat High Island, Anahuac NWR ja sisämaan Brazos Bend SP. Muualla rannikolla satunnaisemmin.

20. White-faced Ibis – Amerikanpronssi-iibis
Pieniä parvia ja yksittäisiä lintuja muun muassa High Island ja Anahuac NWR.

21. Roseate Spoonbill – Ruusukapustahaikara
Rannikolla ja sisämaan kosteikoilla päivittäin muutamia. Eniten High Islandin pesimäyhdyskunnassa (172 paria/2004), jossa niiden pesätouhuja poikasten kanssa näki ihan läheltä. Vaikuttavan värinen haikara ja kiva latinaksi (*Ajaia ajaja*).

22. Canada Goose – Kanadanhanhi
Muutamia havaintoja.

23. Black-bellied Whistling-Duck - Punaviheltäjäsorsa
Yleinen Rio Granden varrella suojelualueilla, mutta ensimmäiset näimme jo paljon pohjoisempaan Anahuac NWR:ssa. Myös Brazos Bend SP:ssa useita.

24. Fulvous Whistling-Duck – Ruskoviheltäjäsorsa
Melko yleinen rannikon kosteikoilla, etenkin Anahuac NWR.

25. Muscovy Duck – Myskisorsa
El Rio RV Park (Chapeño) yksi pari paikallisena.

26. Wood Duck – Morsiosorsa
Brazos Bend SP muutaman kerran lensi pareja nopeasti ylitse, alueen lammilla useita pesäpönttöjä. Neal's Lodgesin Frio joen kanjonin korkean seinämän lähyllä yksi pari tarkkailemassa ympäristöä.

27. Mallard – Sinisorsa
Paikoitellen muutamia.

28. Gadwall – Harmaasorsa
Sarita-Raymondville välillä eräällä lammella yksi pari. Talvehtii Texasissa.

29. Northern Shoveler – Lapasorsa
Anahuac NWR yksi pari ja Radicha Creek yksi pari.
30. Blue-winged Teal – Sinisiipitavi
Anahuac NWR muutamia pareja.
31. Red-breasted Merganser – Tukkakoskelo
Rannikolla muutamia.
32. Lesser Scaup – Pikkulapasotka
Drum Pointin lahdella koiras ja kaksi naarasta paikallisena.
33. Turkey Vulture – Kalkkunakondori
Hyvin yleinen.
34. Black Vulture – Mustakondori
Melko yleinen.
35. Northern Harrier – Sinisuohaukka
Kaikkiaan kolme.
36. White-tailed Kite – Amerikanliitohaukka
Galveston Island State Parkin lintutornista näkyi yksi pesää vartioiva vanha lintu pensaikkokerrosta korkeammassa latvassa, Brownsvillen kaatopaikalla yksi ja Bentsen-Rio Grande Valley SP lähes jatkuvasti yksi tai useampi saalistamassa pellolla ennen sisääntuloporttia.
37. Mississippi Kite – Sirkkahaukka
Brazos Bend State Parkissa näkyi muutamia lennossa ja löysimme pesän Hale Lake järven rannalta, lähellä isoa kalastuslaituria. Myös maantiellä puistoon tullessa, Brazosjoen ylittävän sillan kohdalla, yhteensä seitsemän kaartelevaa, joista kaksi vaikutti paikallisilta. Muutto oli käynnissä, sillä muutamia satunnaisia silloin tällöin pesimäalueen eteläpuolella matkalla pohjoiseen, suurimmat muuttoparvet a15 ja a7 Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa.
38. Cooper's Hawk – Kyyhkyhaukka
Big Thicket yksi, Bentsen-Rio Grande Valley SP yksi ja Salineño yksi.
39. Harris's Hawk – Ritarihaukka
Paikoitellen viljely- ja pensaikkomaastossa Rio Granden alueella saattoi nähdä useitakin päivän aikana. Ensimmäiset näkyivät heti Kingsvillen eteläpuolella Farm Road nro 772:n varrella.
40. Gray Hawk – Harmaaraitahaukka
Anzalduas County Park asuttu pesä varjoisassa puistossa, missä muutamia piknikpöytiä (lähellä vessoja). Puiston henkilökunta tuli kysymättä neuvomaan pesäpaikan kun näkivät meidän olevan lintuharrastajia. Bentsen-Rio Grande Valley SP:n uudesta haukkatornista näkyi asuttu pesä ja molemmat emot vastapäisessä metsässä, *resacan* (vanha jokiuoma) toisella puolen.

41. Zone-tailed Hawk – Sirohiirihaukka
Neal's Lodges yksi saalistava lähellä Frio joen siltaa.
42. Red-shouldered Hawk – Ruostehiirihaukka
Melko yleinen metsäalueilla Houstonista pohjoiseen ja itään.
43. Swainson's Hawk – Preeriahiirihaukka
Melko yleinen peltoaukeilla sisämaassa.
44. White-tailed Hawk – Kaktushiirihaukka
Ainoa havainto Farm Road nro 772, jossa yksi 2kv lintu (heti Kingsvillen eteläpuolella).
45. Red-tailed Hawk – Amerikanhiirihaukka
Melkein päivittäin havaintoja, etenkin ajotaipaleilla peltomaisemien halki. Lost Maples SNA:n East Trail -polun alkupäässä vastapäivään kierrettäessä on nähtävissä pesä kanjonin seinämällä.
46. Bald Eagle – Valkopäämerikotka
Dupontin "Bald Eagle Observation Tower" yksi vanha kaukana. Houstonin pohjoispuolella Conroe-järven pohjoispäässä, Farm Road 1375:n varrella, on järven ylittävä pengertie. Sen itäpäässä valkopäämerikotkapari paikallisena, mahdollisesti pesä lähellä.
47. Osprey – Sääksi
Salineño yksi.
48. Crested Caracara – Töyhtökarakara
Ensimmäinen näky lähellä High Islandia ja jatkossa siitä etelään Rio Grandelle muutamia lähes päivittäin.
49. Peregrine Falcon – Muuttohaukka
Bentsen-Rio Grande Valley SP yksi muuttava.
50. Plain Chachalaca – Jukataninkaklattaja
Sabal Palm Audubon Sanctuary yleinen ja äänekas, myös Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa.
51. Northern Bobwhite – Peltoviiriäinen
Melko yleinen.
52. Scaled Quail – Suomuviiriäinen
Neal's Lodgesin lepakkopaikan niityillä useita äänessä iltahämärän aikaan ja samoin illalla Lost Maples SP:n majoitusalueelle kuului kahden yksilön rytmikästä laulua sekä muutamia muita äänihavaintoja eri paikoilta.
53. Wild Turkey – Kalkkuna
Kaksi naarasta County Road 2250E:n varrella, vähän Kingsvillen eteläpuolella ja iltahämärissä muutama äänitelevä ja yksi tien yli lentävä Farm Road nro 2690:n varrella lepakkojen katselupaikalla, lähellä Neal's Lodgea.
54. Purple Gallinule – Siniliejukana
Tämä kaunis rantakana on erittäin yleinen Anahuac NWR:ssa.

55. Common Moorhen – Liejukana
Paikoitellen yleinen.

56. American Coot – Amerikannokikana
Anahuac NWR.

57. Clapper Rail – Räikkäluhtakana
Anahuac NWR:ssa Cross Road tien alussa kaksi maastopoikuetta emojensa johdolla ylitti tien edessämme. Lisäksi yksi vanha lintu luikahteli piiloon lintutornin lähellä Galveston Island SP:ssa.

58. Black-bellied Plover – Tundrakurmitsa
Melko yleinen merenrannoilla ja Anahuac NWR.

59. Piping Plover – Huilutylli
Bolivar Flats viisi söpön näköistä huilutylliä sadevesilampareilla rannan yläosan puolella ja San Luis Pass kaksi.

60. Semipalmated Plover – Kanadantylli
Melko yleinen tulva- ja riisipelloilla Farm Road nro 1985:n ja 1941:n varsilla, Anahuac NWR ja Bolivar Flats.

61. Snowy Plover – Pulmustylli
Etsimme monelta paikalta tätä rannikolla ihmisen toiminnan takia harvinaiseksi käynnyttä tyllilajia kunnes yksi pari löytyi paikalta, mistä Texasin rannikon lintupaikkaopas ei mainitse sitä: Farm Road nro 772:n varrella, Radicha Creek joen sillan kohdalla. Vesi oli alhaalla paljastaen 20 metriä leveät lietteet kahlaajien käyttöön. Saattoi siis olla vain tilapäisesti sopiva pulmustyllille.

62. Wilson's Plover – Paksunokkatylli
Muun muassa Bolivar Flats ja San Luis Pass muutamia.

63. Killdeer – Amerikantylli
Yleinen.

64. American Avocet – Preeria-avocetti
Bolivar Flats 20, San Luis Pass 20 ja Drum Point 15.

65. Black-necked Stilt – Amerikanpitkäjalka
Melko yleinen rannikon kosteikoilla, riisipelloilla yms.

66. Greater Yellowlegs – Amerikanviklo
Farm Road nro 1985:n ja 1941:n riisipelloilla sekä Anahuac NWR muutamia.

67. Lesser Yellowlegs – Keltajalkaviklo
Samoin kuin amerikanviklo. Satunnaisesti muuallakin, esimerkiksi Bentsen-Rio Grande Valley SP.

68. Willet – Preeriaviklo
Yleinen rannikon hiekkarannoilla.

69. Spotted Sandpiper – Amerikansipi
Vielä joitakin talvehtijoita pienten jokien rantamilla.
70. Whimbler – Pikkukuovi
Farm Road nro 1941:n tulvapelloilla melko yleinen.
71. Long-billed Curlew – Amerikankuovi
Rettilion Roadin varrella pellolla yksi lintu (Bolivar Flatsin rantaan tullessa).
72. Hudsonian Godwit – Eskimokuiri
Farm Road nro 1941:n eräällä riisipelloilla 6+3 paikallista.
73. Marbled Godwit – Ruostekuiri
San Luis Pass yksi lintu.
74. Ruddy Turnstone – Karikukko
Yleinen rannikolla.
75. Sanderling – Pulmussirri
Hyvin yleinen rannikon hiekkarannoilla ja lietteillä.
76. Dunlin – Suosirri
Farm Road nro 1941:n riisipelloilla ja Anahuac NWR muutamia kymmeniä.
77. Pectoral Sandpiper – Palsasirri
Anahuac NWR kaksi ja Farm Road nro 772:n (Kingsville) varrella tulvapelloilla yksi lintu.
78. White-rumped Sandpiper – Valkoperäsirri
Yleinen kaikkialla missä sadevesilampareita pelloilla tai rannoilla, muun muassa Farm Road nro 1941, Anahuac NWR ja Bolivar Flats yhteensä muutamia satoja.
79. Semipalmated Sandpiper – Kanadansirri
Yleinen kaikkialla missä sadevesilampareita pelloilla tai rannoilla, muun muassa Farm Road nro 1941:n ja 1985:n riisipelloilla yhteensä noin 60, Anahuac NWR kymmeniä ja Bolivar Flatsin sadevesilampareilla kymmeniä.
80. Least Sandpiper – Amerikansirri
Yleinen kaikkialla missä sadevesilampareita pelloilla tai rannoilla, muun muassa Anahuac NWR ja Bolivar Flats.
81. Stilt Sandpiper – Pitkäkoipsisirri
Yleinen kaikkialla missä sadevesilampareita pelloilla, Farm Road nro 1941:n riisipelloilla ja Anahuac NWR kymmenittäin, suurin osa vielä vaihtopuvussa.
82. Long-billed Dowitcher – Tundrakurppelo
Anahuac NWR:n ja Farm Road nro 1985:n ja 1941:n riisipelloilla muutamia satoja sekä pienempiä määriä monessa muussa paikassa peltojen tulvalampareilla.
83. Short-billed Dowitcher – Rämekurppelo
San Luis Pass noin 50.

84. Wilson's Phalarope – Amerikanvesipääsky
Pieniä parvia tulvivilla pelloilla ja riisipelloilla, etenkin Farm Road nro 1985:n ja 1941:n varsilla sekä Anahuac NWR.
85. Franklin's Gull – Preerianaurulokki
Vain yksi muuttoparvi (a12) Farm Road nro 772:n varrella eräällä tulvivalla pellolla ja Drum Pointin lahdella kaksi paikallista, molemmat paikat hieman Kingsvillen eteläpuolella.
86. Laughing Gull – Nokisiipilokki
Yleinen rannikolla.
87. Ring-billed Gull – Rengasnokkalokki
Drum Point kaksi 2kv lintua.
88. Herring Gull – Harmaalokki
Melko yleinen rannikolla.
89. Caspian Tern – Räyskä
Melko yleinen rannikolla.
90. Royal Tern – Kuningastiira
Yleinen.
91. Sandwich Tern – Riuttatiira
Rannikolla muutamia.
92. Forster's Tern – Hopeatiira
Anahuac NWR, Rollover Pass ja San Luis Pass muutamia.
93. Least Tern – Amerikanpikkutiira
Paikoitellen melko yleinen rannikolla, varsinkin Galveston Bayn rannoilla.
94. Gull-billed Tern – Hietatiira
Rannikolla muutamia.
95. Black Tern – Mustatiira
Voimakasta muuttoa pitkin rannikolla toukokuun alkupäivinä. San Luis Pass 350 lepäilijää.
96. Black Skimmer – Amerikansaksinokka
Rollover Pass ja San Luis Pass muutamia kymmeniä.
97. Mourning Dove – Vaikertajakyyhky
Yleinen.
98. White-winged Dove – Pilkkasiipikyyhky
Hyvin yleinen Rio Granden varrella, eniten Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa, jossa paikallisten lisäksi suuria satojen yksilöiden muuttoparvia.
99. Eurasian Collared-Dove – Turkinkyyhky
High Island.

100. White-tipped Dove – Juoksukyyhky
Sabal Palm Audubon Sanctuary yleinen.

101. Inca Dove – Inkakyyhky
Puistikoissa ja piha-alueilla missä laajahkoja nurmikoita, muun muassa High Island, Kaufer-Hubert Memorial Park, Neal's Lodges ja Lost Maples SNA. Kuului useammin kuin näkyi: ”*POO-up*” loputtomiin toistettuna.

102. Common Ground-Dove – Suomuvarpuskyyhky
Ensimmäisen näimme Farm Road nro 772:n varrella, hieman Kingsvillen eteläpuolella. Melko yleinen Bentsen-Rio Grande Valley SP:n tiheikköjen halki kulkevilla poluilla (Rio Grande Hiking Trail), joilta arkana lehahtivat edeltä lentoon.

103. Rock Dove – Kesykyyhky

104. Red-billed Pigeon – Tulinokkakyyhky
El Rio RV Park (Cpapeño) kaksi lensi joen yli.

105. Green Parakeet – Viheraratti
Elks Lodgen luona (Brownsville) iltapäivällä kolme pesivää paria kahden korkean palmun luona, joissa raitatikkojen vanhoja pesäkoloja (sivukadun puolella tonttia). Lisäksi kaksi paria State Farm Officen takana.

106. Yellow-billed Cuckoo – Amerikankäki
Muutamia onnistuttiin näkemään, joskus useita minutteja hyvin näkyvillä. Amerikankäki rakentaa itse hataran mallisen risupesänsä. Munii vain harvoin toisen lintulajin pesään, mutta naaras voi laskea munansa toisen amerikankäen pesään.

107. Groove-billed Ani – Uurrenokka-ani
Jännä! Harmi vain, että näimme koko matkalla vain yhden anin Farm Road nro 772:n varrella, hieman Kingsvillen eteläpuolella.

108. Greater Roadrunner – Kalifornianjuoksukäki
Yleistyi etelään päin mentäessä. Ensimmäiset Kingsvillen eteläpuolella Farm Road nro 772:n varrella. Erityisen paljon 10-20 yksilöä päivässä Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa ja Falcon SP:ssa. Saalistivat liskoja yms. tien reunoilla, mutta nousivat joskus myös puuhun tähyttämään ympäristöä ja laulamaan. Pysäytetystä autosta ne eivät paljoakaan perustaneet ja saattoivat kävellä ohi parin metrin päästä täysin keskittyneenä saalistukseen. Liikkuvaa autoa ne onneksi säikkyivät ja singahtivat tarpeen vaatiessa salamana pusikoihin karkuun.

109. Great Horned Owl – Amerikanhuuhkaja
Falcon SP aamuyöllä yksi huhuili harvakseltaan.

110. Barred Owl – Amerikanviirupöllö
High Islandin ”Roadside Park” klo 23.00 samanaikaisesti neljä äänessä toistensa huutoihin vastaten! Lähin vain 20 metriä teltastamme, toinen noin 100 metrin päässä ja kaksi muuta kuului heikosti kauempaa. Kirkas tähtitaivas ja tyyntä.

111. Elf Owl – Kaktuspöllö

Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa koiras kävi ruokkimassa naarasta pesäkololla.
Henkilökunta neuvoi pesäpaikan.

112. Eastern Screech-Owl – Idänkirkupöllönen

Yksi päivälepopaikallaan parin metrin korkeudella Rio Grande Hiking Trail -polulla,
Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa. Sain mukavasti videolle. Neal's Lodgesin mökki nro 4:n
pihapiirissä iltapimeällä yksi saalistava hetken aikaa.

113. Common Pauraque – Kauluskehrääjä

Bentsen-Rio Grande Valley SP näimme kaksi tiellä lepäämässä.

114. Common Poorwill – Horroskehrääjä

Hieman Kingsvillen eteläpuolella, Farm Road nro 772:n varrella peltoaukealla lähellä
Radicha Creek jokea, kuului lähes koko yön ajan laulua. Samoin Falcon SP:n telta-alueella
niemen kärjessä.

115. Chuck-will's-widow – Männikkökehrääjä

Big Thicket (Waluta Camp Road) vähintään kolme nähtyä ja kuultua.

116. Common Nighthawk – Isohaukkakehrääjä

Yleinen rannikolla, päämuutto käynnissä. Anahuac NWR:ssa merenrantaniityillä jokaisen
aidantolpan päässä isohaukkakehrääjä lepäämässä ja Big Thicketissä samana iltana jatkuvana
virtana parvia pohjoiseen (3. toukokuuta).

117. Lesser Nighthawk – Harmaahaukkakehrääjä

Falcon SP yleinen.

118. Chimney Swift – Piippukiitäjä

Melko yleinen.

119. Buff-bellied Hummingbird – Säämiskätimanttikolibri

Sabal Palm Audubon Sanctuaryn piharuokinnalla yleinen. Löysimme myös pesän erään
polun varrelta.

120. Black-chinned Hummingbird – Mustakurkkukolibri

Neal's Lodges mustakurkkukolibreja ruokaili puissa ja pensaissa koko mökkikylän alueella ja
siellä täällä olevilla mesiautomaateilla. Hurahtelevat aivan vierestä yhdistetyn toimisto- ja
kaupparakennuksen ovensuun mesiautomaatilla. Lost Maples SNA:n polkujen varsilla
metsissä muutamia aina silloin tällöin.

121. Ruby-throated Hummingbird – Rubiinikurkkukolibri

High Island yksi.

122. Belted Kingfisher – Sepelkalastaja

Galveston East Beach ja Kisatchie National Forest (Louisiana) molemmissa yksi.

123. Ringed Kingfisher – Ilosepelkalastaja

TX-4:n varrella yksi pari (Brownsville-Boca Chica välillä), Sabal Palm Audubon Sanctuary

yksi pari, Salineño yksi ja El Rio RV Parkin rannassa peräti viisi aktiivisesti kalastavaa välillä keskenään kovasti mekkaloiden.

124. Green Kingfisher – Viherkalastaja

Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi, Santa Ana NWR yksi, Bentsen-Rio Grande Valley SP kaksi ja Lost Maples SNA yksi.

125. Red-headed Woodpecker – Punapäätikka

Melko yleinen Sam Houston Jones State Park (Louisiana), W. G. Jones State Park ja Sam Houston State Park (Scotts Ridge venerampin telta-alueella).

126. Golden-fronted Woodpecker – Raitatikka

Yleinen Rio Granden varrella ja muuallakin sisämaassa; pesäpoikasten ruokintavaihe käynnissä.

127. Red-bellied Woodpecker – Tammiraitatikka

Melko yleinen.

128. Downy Woodpecker – Keijutikka

Melko yleinen Houstonista itään ja pohjoiseen.

129. Red-cockaded Woodpecker – Pihkatikka

W. G. Jones State Forest poikaspesä noin 300 metriä toimistorakennuksen takana (sektori 2b). Kävin ensin toimistolla, josta sain monistenipun pihkatikan ekologiasta ja suojelusta, pihkatikkahan on Pohjois-Amerikan uhanalaisin tikkalaji. Tietopaketin etusivulla oli kartta, josta ystävällinen tikkoihin perehtynyt metsänhoitaja näytti ko. pesän paikan.

130. Ladder-backed Woodpecker – Meksikonkirjotikka

Melko yleinen.

131. Northern Flicker – Kultatikka

Big Thicketin Sundew luontopolulla yksi lähti maasta lentoon.

132. Pileated Woodpecker – Amerikanpalokärki

Big Thicket, Davy Crockett NF, Sam Houston Jones SP ja Sam Houston NF.

133. Northern Beardless-Tyrannulet – Tyranninapsija

Pieni parvi matalissa puissa Anzalduas County Parkissa, varjoisassa puistossa, missä muutamia piknikpöytiä (vessojen lähellä).

134. Olive-sided Flycatcher – Havupiivi

Bentsen-Rio Grande Valley SP yksi ja Lost Maples SNA yksi, molemmat läpimuuttavia.

135. Eastern Wood-Pewee – Idänpiivi

Lähes päivittäin muutamia etenkin Big Thicketin alueella. Läpimuuttajia monin paikoin, muun muassa Anahuac NWR:n pajukoissa ja Bentsen-Rio Grande Valley SP. Reviirillään laulava koiras (kolmitavuinen *i-o-iii*) Neal's Lodgesin Frio joen sillan alapuolella suurten kaljusypressien oksilla.

136. Acadian Flycatcher – Korpisieppari
Big Thicket melko yleinen. Myös Neal's Lodges ja Lost Maples SNA.
137. Willow Flycatcher – Pajusieppari
High Island yksi ja Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi.
138. Black Phoebe – Mustafiivi
Neal's Lodgesin mökkikylän reunalla Frio joen sillan ala- että yläpuolella yksi pari laakeilla rantakallioilla aivan veden partaalla. Lost Maples SNA:n East Trail -polun leirintäpaikan kohdalla on Sabinal joessa pieni, kallioseinämäinen suvanto, jossa mustafiivi parilla oli pesä.
139. Eastern Phoebe – Harmaafiivi
Neal' Lodges muutamia.
140. Vermilion Flycatcher – Rubiinityranni
Park Road nro 46:n loppupäässä, juuri ennen kuin käännetään jyrkästi vasemmalle Falcon State Parkiin, oli tien varren aidoilla yksi pari. Koiras lauloi naaraalle ja esitti laululentoa punaiset rintahöyhenet pörhöllään. Yleinen Farm Road nro 2690:n varrella Neal's Lodgesin eteläpuolella. Yksi pari reviirillään avoimella, pensaikkoisella sorakentällä Neal's Lodgesin Frio joen sillan alapuolella.
141. Ash-throated Flycatcher – Trillinapsu
Vaikeasti määritettävä, vain kaksi varmaa havaintoa: Falcon SP ja Neal's Lodges.
142. Brown-crested Flycatcher – Ruskotöyhönapsu
Kaufer-Memorial Park yksi pesivä pari asuntovaunuparkissa, Sarita Rest Area, Sabal Palm Audubon Sanctuary, Brownsvillen omakotialueilla, Santa Ana NWR ja Falcon SP.
143. Great Greasted Flycatcher – Isotöyhönapsu
Big Thicket muutamia. Isotöyhönapsu on odotettu pihalintu ja se pesiikin mieluusti sitä varten tehtyihin pönttöihin. Pesän sisustuksessa se on erikoisesti mieltynyt käyttämään käärmeennahan palasia.
144. Eastern Kingbird – Pihatyranni
Melko yleinen Texasin koillisosan kohteissamme puoliavoimessa maastossa; yksittäisiä jo ehkä reviireillään ja muutama 10-20 linnun muuttoparvi niityillä hyönteispyynnissä.
145. Tropical Kingbird – Livertäjätyranni
Los Ebanos Blvd (Brownsville) viisi yksilöä langoilla ja puissa. Määritys kutsuäänten perusteella. Aivan lähikaduilla myös samannäköisiä meksikontyranneja.
146. Couch's Kingbird – Meksikontyranni
Melko yleinen. Tähystivät näkyvillä paikoilla puutarhoissa, puistoissa, joutomaatonteilla ja vesistöjen rantamilla, muun muassa Brownsvillen omakotialueilla (jossa esiintyy yhdessä lähes identtisen livertäjätyrannin kanssa).
147. Western Kingbird – Niittytyranni
Paikoitellen melko yleinen.

148. Scissor-tailed Flycatcher – Saksityranni

Paikoitellen yleinen avomailla ja päivän aikana teiden varsilla saattoi nähdä useita kymmeniä.

149. Great Kiskadee – Naamioväijy

Etelään päin mennessämme ensimmäiset tulivat vastaan Farm Road nro 772:n varrella, hieman Kingsvillen eteläpuolella. Rio Granden varrella suojelualueilla ja muuallakin yleinen kanaalien, lampien ja järvien rantatiheiköissä. Helposti kuuluva ja näkyvä laulaja pensaiden latvoissa iltais.

150. Loggerhead Shrike – Amerikanisolepinkäinen

Melko yleinen avomailla.

151. Red-eyed Vireo – Punasilmävireo

High Island, Sabal Palm Audubon Sanctuary ym.

152. Warbling Vireo – Lavertajavireo

High Island muutamia läpimuuttajia omakotitalojen pihapuissa.

153. Philadelphia Vireo – Kanadanvireo

High Island melko yleinen, myös Anahuac NWR ja Sabal Palm Audubon Sanctuary.

154. Bell's Vireo – Pajuvireo

Neal's Lodges yksi lähellä toimisto- ja kaupparakennusta ja Lost Maples SNA yksi East Trail-polun varrella.

155. Black-capped Vireo – Texasinvireo

Lost Maples SNA:n East Trail -polun ylätasangolla, puoliavoimessa katajikkomaastossa yksi aktiivisesti laulava koiras ajoittain hyvin näkyvillä ollessamme paikalla keskellä päivää. Lauloi lähellä näköalapaikalle johtavaa polun risteystä, jota ei ole merkitty Rio Granden lintupaikkaoppaaseen, mutta on piirretty puiston toimistosta saamaamme tarkempaan karttaan. Vastan tullut paikallinen kaveri oli havainnut neljä yksilöä samalla katajikkotammialueella.

156. White-eyed Vireo – Valkosilmävireo

Paikoitellen yleinen, erityisesti metsänreunamien nuorissa tiheiköissä, joissa kuului usein sen nopea, karkeahko säe.

157. Yellow-throated Vireo – Keltarintavireo

Lost Maples SNA.

158. Blue Jay – Sinitöyhtönärhi

Texasin koillisosan metsäalueilla melko yleinen, muun muassa High Island, Brazos Bend SP, David Crocket NF ja Sam Houston Jones SP (tulivat syömään tarjoamamme leipäpalat).

159. Western Scrub-Jay – Kalifornianpensasnärhi

Lost Maples SNA:n majoitusalueen metsänreunassa nähty yksi lintu jäi matkan ainoaksi havainnoksi.

160. Green Jay – Loistonärhi

Paikoitellen melko yleinen Rio Granden varrella, etenkin suojelualueiden ruokintapaikoilla.

161. Brown Jay – Ruskonärhi

El Rio RV Park (Chapeño) joen yli lensi aika ajoin muutamia: 1+2+2. Lisäksi ylhäällä piharuokinnalla ainakin yksi nuori lintu. Erittäin harvinainen USA:n puolella. Hyvä ruokinta on houkuttellut ne tälle paikalle, mutta nytkin ne lensivät välillä Meksikon puolelle.

162. Common Raven – Korppi

Lost Maples SNA pesiviä kallioseinämällä.

163. Chihuahuan Raven – Aavikkokorppi

Brownsvillen kaatopaikalla ja TX-4:n varrella muutamia.

164. American Crow – Amerikanvaris

Melko yleinen.

165. Fish Crow – Kalastajavaris

Heti Louisianan puolelle tullessa yleisempi.

166. Tamaulipas Crow – Tamaulipasinvaris

Brownsvillen lentokentän säähavaintoaseman katolla asuttu pesä, jonka luota lähti yksi lentoon.

167. Purple Martin – Sinipääsky

Melko yleinen.

168. Northern Rough-winged Swallow – Pohjankarhepääsky

Anahuac NWR , Brazos Bend State Park ja Lost Maples SNA.

169. Bank Swallow – Törmäpääsky

Melko yleinen paikoitellen.

170. Tree Swallow – Kelopääsky

Anahuac NWR muutamia muuttavia haarapääskyjen joukossa.

171. Cliff Swallow – Amerikanpääsky

Paikoin yleinen esimerkiksi suurten hallien ja muiden vastaavien pesäpaikoiksi soveltuvien rakennusten läheisyydessä.

172. Cave Swallow – Luolapääsky

Nähtyämme ensimmäisen pesäkolonian Farm Road nro 772:n varrella (Radicha Creekin silta), hieman Kingsvillen eteläpuolella, emme kovinkaan kiinnittäneet huomiota lajin erottamiseen samannäköisestä amerikanpääskystä. Luolapääskyt ovat Texasin eteläosissa nykyään tavallisia pesijöitä erityisesti siltojen alla. Aikoinaan ne pesivät harvakseltaan vain muutamissa luolissa.

173. Barn Swallow – Haarapääsky

Yleinen.

174. Tufted Titmouse – Puistotiainen

Yleinen.

175. Carolina Chickadee – Tammitiainen
Yleinen.

176. Verdin – Amerikanpussitiainen
Neal's Lodgesin kuivissa pensaikoissa yksi (mökki nro 56:lle johtavan tien alkupäässä).

177. Brown-headed Nuthatch – Ruskopäänakkeli
Big Thicketin mäntymetsissä Waluta Camp Roadin ja Gore Store Roadin varrella, jälkimmäisellä peräti 20 yksilön parvi, joukossa lentopoikasii. Sam Houston Jones State Park (Louisiana) melko yleinen.

178. Carolina Wren – Matkijapeukaloinen
Big Thicketin Waluta Camp Roadin varrella, Neal's Lodges, Lost Maples SNA ja Sam Houston Jones SP (Louisiana).

179. Bewick's Wren – Tarhapeukaloinen
Melko yleinen tiheiköissä teiden varsilla, rempallaan olevissa puutarhoissa yms. Esimerkiksi Farm Road 772, Kaufer Memorial Park, Sabal Palm Audubon Sanctuary, Falcon SP, Neal's Lodges ja Lost Maples SNA.

180. Marsh Wren – Suopeukaloinen
Anahuac NWR:n ruovikoissa melko yleinen.

181. Cactus Wren – Kaktuspeukaloinen
Falcon SP muutamia.

182. Canyon Wren – Kanjonipeukaloinen
Lost Maples melko yleinen, myös Neal's Lodgesin toimiston takana rinnepensaikoissa.

183. Blue-gray Gnatcatcher – Sinisääskikerttu
Melko yleinen.

184. Eastern Bluebird – Hohtosinikka
Näimme vain muutamia ja lähes kaikki metsäseuduilla olevien omakotitalojen pihapiireissä, muun muassa Big Thicketin Fire Tower Roadin varrella. Hohtosinikan taantuminen on saatu pysäytetyksi ja monin paikoin uudestaan nousuun pönttöjen avulla.

185. American Robin – Punarintarastas
Davy Crockett NF kaksi yksilöä Ratcliff järven leirintäalueen kioskin nurmikolla sadekuuron jälkeen. Matkan ainoa havainto, laulukausi jo ohitse.

186. Clay-colored Robin – Tarharastas
Anzalduas County Parkin varjoisassa puistikossa kaksi laulavaa, joista toinen näkyvästi esillä piknikpöytien ympärillä.

187. Wood Thrush – Täplärastas
Big Thicketin Kirby Nature Trail yksi ja High Island yksi.

188. Veery – Viitarastas
High Island muutamia, Anahuac NWR yksi ja Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi.

189. Swainson's Thrush – Korpirstas

High Island muutamia, Anahuac NWR yksi ja Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi.

190. Gray Catbird – Naukumatkija

Texasin koillisosan retkikohteissamme (pesimäaluetta) naukumatkija oli yleinen tiheissä metsissä ja nuorissa taimikoissa. High Island yleinen.

191. Northern Mockingbird – Taiturimatkija

Vaativuudesta puolestaan huolimatta taiturimatkija on valittu viiden osavaltion tunnuslinnuksi. Eikä syyttä, voimakasta ja taitavaa laulua kuului niin päivisin kuin öisin. Eräällä yöpymispaikalla taiturimatkija lauloi voimajohtopylvään huipulla lähes koko yön ajan kirkkaassa kuutamossa, kuin jotakin viitakerttusen tai satakielen väliltä, luoden hienon tunnelman tyyneen ja lämpimään yöhön. Yli 30 lajia kuuluu sen matkintarepertoaariin ja lisäksi mekaanisten äänien matkintoja jne. Latinalainen nimi *Mimus polyglottos* tarkoittaa "monikurkkuista matkijaa". Kovasti yleinen ihmisen asuttamissa ympäristöissä, kuin myös kaukanakin syrjäisillä paikoilla, suosien matalaa ja aukkoista kasvillisuutta. Äänite: <http://www.naturesongs.com/trogpeuc.html#mimi>.

192. Brown Thrasher – Ruostesirppimatkija

Big Thicketin Sundew luontopolulla yksi.

193. Long-billed Thrasher – Meksikonsirppimatkija

Sabal Palm Audubon Sanctuarin ruokintapaikalla ja poluilla muutamia, samoin Bentsen-Rio Grande Valley SP, El Rio RV Park ja Neal's Lodgesin "Bird Sanctuary" ruokinnalla muutamia.

194. Curve-billed Thrasher – Lavertajasirppimatkija

Kaufer-Hubert Memorial Park yksi pari piknikpöytien ympärillä ja Falcon SP muutamia.

195. European Starling – Kottarainen

196. Cedar Waxwing – Amerikantilhi

Big Thicket yksi 30 yksilön parvi.

197. Northern Parula – Tiaskerttuli

White Memorial Park ja Big Thicketin Village Creek.

198. Tennessee Warbler – Kanadankerttuli

Anahuac NWR yksi koiras, High Island yksi koiras ja Lost Maples SNA yksi naaras.

199. Yellow Warbler – Keltakerttuli

Anahuac NWR melko yleinen ojanvarsien pajukoissa ja kosteikkojen pensaikkosilla niityillä, usein muutaman yksilön muuttoparvina. Satunnaisesti läpimuuttajia muuallakin, esimerkiksi Bentsen-Rio Grande SP.

200. Chestnut-sided Warbler – Rusokylkikerttuli

Päämuutto Texasissa ajoittuu toukokuun alkupuolelle ja kaunokainen olikin yksi yleisimmistä kerttuleista muun muassa High Islandilla. Pesimäalueiden nuorissa metsissä koiras laulaa "pleased, pleased, pleased, pleased to meet you".

Äänite: <http://www.ronausting.com/chestnut.htm>.

201. Magnolia Warbler – Magnoliakerttuli
Kaikkein yleisin kerttuli High Islandilla pudotussään aikana vappuviikonloppuna. Muutama päivä myöhemmin näimme magnoja myös Rio Granden varrella eri suojelualueilla.
202. Cerulean Warbler – Latvuskerttuli
Anahuac NWR yksi naaras ja High Island yksi koiras.
203. Blackburnian Warbler – Tulikurkkukerttuli
Sabal Palm Audubon Sanctuary kaksi koirasta läpimuutolla palmumetsikössä ja Anzalduas County Park yksi koiras.
204. Yellow-rumped Warbler – Keltaperäkerttuli
High Island yksi naaras.
205. Black-throated Green Warbler – Seetrikerttuli
High Island ja Anahuac NWR molemmissa yksi koiras.
206. Golden-cheeked Warbler – Texasinkerttuli
Vaikutti melko yleiseltä Lost Maples SNA:n Sabinal joen rantapuissa East Trail -polulla. Vastaan tullut paikallinen kaveri oli laskenut 35 yksilöä koko päivän aikana kierrettyään sekä East että West Trail -polut.
207. Prairie Warbler – Pensaskerttuli
Big Thicketin Gore Store Roadin varrella kaksi laulavaa koirasta erittäin tiheässä nuoressa mäntytaimikossa.
208. Pine Warbler – Mäntykerttuli
Paikoitellen melko yleinen mäntymetsissä Houstonin itäpuolella. Liikkui korkealla latvustoissa, joten hernekerttua muistuttava, mutta nopeampi ja loppua kohden nouseva laulunsäe kertoi paremmin niiden läsnäolosta.
Äänite: <http://www.mangoverde.com/birdsound/index.html>.
209. Bay-breasted Warbler – Rusorintakerttuli
Melko yleinen läpimuutolla High Islandilla ja muutamia myös Anahuac NWR.
210. Yellow-throated Warbler – Keltarintakerttuli
Neal's Lodgesin mökkikylän reunalla Frio joen rannalla muutama havainto, etsivät ravintoa välillä aivan joen partaalta maasta, mutta myös suurten kaljusypressien oksistoissa.
211. Prothonotary Warbler – Kolokerttuli
Sam Houston Jones State Park (Louisiana) telttä-alueella yksi koiras suki pukuaan sadekuuron jälkeen ja kohosi latvaan laulamaan. Lisäksi ainakin yksi laulava kuului sillan luona Turkey Creek luontopolun parkkipaikalla Big Thicketin suojelualueella (huomasin jälkeenpäin videolta).
212. Black-and-white Warbler – Kiipijäkerttuli
High Island ja Anahuac NWR yksi yleisimmistä kerttuleista reissun kahden ensimmäisen päivän pudotussään aikana. Myös Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi läpimuuttaja. Lost Maples SNA reviireillään laulavia ”*iiti iiti iiti iiti iiti*”.

213. American Redstart – Loistokerttuli

Anahuac NWR yksi pari Willow metsikössä, High Island yksi koiras, Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi koiras ja Bentsen-Rio Grande Valley SP yksi pari.

214. Ovenbird – Tulipääkerttuli

High Island kaksi.

215. Northern Waterthrush – Rantakerttuli

Anahuac NWR yksi ja Sabal Palm Audubon Sanctuary yksi keinutteli pyrstöään edessämme polulla sadevesilätäköiden äärellä aivan opastuskeskuksen lähellä.

216. Mourning Warbler – Korpikerttuli

Neal's Lodgessa yksi naaras piileskeli maassa tiheän pensaon juurella aivan Frio joen rannassa.

217. Common Yellowthroat – Naamiokerttuli

High Island, Anahuac NWR ja Big Thicket muutamia.

218. Wilson's Warbler – Sitruunakerttuli

Neal's Lodges ja Lost Maples SNA molemmissa yksi koiras läpimuutolla.

219. Hooded Warbler – Huppukerttuli

High Island yksi 2kv naaras ja Turkey Creek (Big Thicket) yksi koiras.

220. Yellow-breasted Warbler – Laulukerttuli

Melko yleinen.

221. Summer Tanager – Kesätangara

Melko yleinen, muun muassa High Island ja erityisesti Big Thicket. Huomaamaton väristään huolimatta, mutta koiraiden laulu kiinnitti monesti huomion. Äänite:

<http://www.naturesongs.com/paruicte.html#thra>.

222. Scarlet tanager – Tulitangara

High Island yksi koiras.

223. Pyrrhuloxia – Verikardinaali

Eteläänpäin ajaessamme ensimmäiset tulivat vastaan Farm Road nro 772:n varrella hieman Kingsvillen eteläpuolella. Melko yleinen kuivissa, pensaikkoisissa maastoissa Rio Granden varrella ja Edwards Plateaulla. Linturuokintavieras mikäli tarjolla siemeniä, muun muassa Neal's Lodge.

224. Northern Cardinal – Punakardinaali

Niin yleinen, että annoimme varsin pian lempinimeksi ”Mr Thicket”, elinympäristönsä mukaan. Monin paikoin ainoa aktiivinen laulaja. Äänet kun oppi tuntemaan, niin säästy monelta turhalta tiheiköissä kuuluvan laulajan etsinnältä.

Äänite: <http://www.naturesongs.com/paruicte.html#card>.

225. Rose-breasted Grosbeak – Punarintakardinaali

High Island yksi naaras.

226. Blue Grosbeak – Sinikardinaali
Melkein päivittäin muutamia; varmimmin korkeissa heinikoissa, joissa paljon pensaita.
227. Indigo Bunting – Indigokardinaali
Muutamia High Island, Anahuac NWR, Brazos Bend SP, Big Thicket ja Lost Maples SNA.
228. Painted Bunting – Sateenkaarikardinaali
Paikoitellen melko yleinen, parhaiten Neal's Lodges.
229. Dickcissel – Preeriakardinaali
Kingsville ensimmäinen, eniten Farm Road nro 2690:n varrella Neal's Lodgesin eteläpuolella.
230. Canyon Towhee – Ruskopipilo
Neal's Lodgesin mökki nro 56:lle johtavan tien varrella yksi.
231. Olive Sparrow – Viirupääsirkku
Paikoitellen yleinen, muun muassa Sabal Palm Audubon Sanctuary ja Bentsen-Rio Grande Valley SP.
232. Rufous-crowned Sparrow – Ruskolakkisirkkuli
Lost Maples SNA:ssa muutamia laulavia koiraita East Trail -polun korkeimmalla kohtaa katajikossa avoimella nummella. Myös muualla polun varrella.
233. Botteri's Sparrow – Ruohosirkkuli
Aivan Rio Granden lintupaikkaoppaan mukaisesti näimme ja kuulimme kaksi koirasta TX-4:n varrella ruohosirkkulihabitaatilla. Koiraat lauloivat aamulla näkyvästi matalien pensaiden latvassa.
234. Black-throated Sparrow – Aavikkosirkku
Neal's Lodgesin "Bird Sanctuary" ruokintapisteellä kävi ajoittain yksi lintu mökki nro 56:lle vievän tien alkupäässä.
235. Chipping Sparrow – Kenttäsiirkkuli
Neal's Lodgesin muun muassa mökki nro 8:n lähellä muutamia. Lost Maples SNA melko yleinen.
236. Seaside Sparrow – Sarasirkkunen
Anahuac NWR:n West Line Roadin varrella, sen loppupäässä lähellä meren rantaa, on laajoja, tummanvihreitä spartina kasvustoja rannikkopreerialla. Tässä mittaamattoman tasaisessa maisemassa lauloi hetken aikaa keskellä päivää yksi sarasirkkunen, tietä samansuuntaisesti seuraavalla piikkilanka-aidalla.
237. Savannah Sparrow – Kenttäsiirkkunen
Farm Road nro 1985:n ja Anahuac NWR:n Cross Roadin varrella muutamia.
238. Lark Sparrow – Kirjopääsirkku
Tämä kaunis sirkku oli paikoitellen avomailla hyvin yleinen, helposti näkyvillä ja laulukausi tuntui olevan parhaimmillaan.

239. Eastern Meadowlark – Preeriaturpiaali

Paikoin yleinen avomailla, samalle paikalle saattoi kuulla 3-4 laulavaa koirasta.

Äänite: <http://www.mangoverde.com/birdsound/index.html> ja klikkaa "Troupials and allies".

240. Brown-headed Cowbird – Lehmäturpiaali

Yleinen. Pesälöinen kuten pronssiturpiaali.

241. Bronzed Cowbird – Pronssiturpiaali

Hyvin yleinen Texasin eteläosissa. Pronssiturpiaali loisii kuten käet muiden lintulajien pesiin. Naaras on erittäin tuottelias tihulainen, se munii kahden kuukauden aikana noin 40 munaa, yhden munan kuhunkin pesään ja poistaa samalla pesästä isäntälajin munan.

242. Yellow-headed Blackbird – Keltahupputurpiaali

Farm Road nro 1941:n varrella yksi koiras.

243. Red-winged Blackbird – Punaolkaturpiaali

Hyvin yleinen avomailla, muun muassa Anahuac NRW:n kosteikoilla.

244. Common Grackle – Purppuraturpiaali

Yleinen. Äänekkäitä ja touhukkaita, hauska seurata. Pienen harjaantumisen jälkeen erottuu melko helposti samannäköisestä pitkäpyrstöturpiaalista (niillä alueilla missä esiintyvät yhdessä), ollen pienempi ja puvun kiilto on kirjavampaa.

245. Boat-tailed Grackle – Mölyturpiaali

Havainnot jäivät vähäisiksi, vain Anahuac NWR:ssa.

246. Great-tailed Grackle – Pitkäpyrstöturpiaali

Näkyi yleisenä heti ensimmäisestä aamusta lähtien.

247. Baltimore/Bullock's Oriole – Lehtoturpiaali

Baltimore värimuoto: High Island ja Bentsen-Rio Grande Valley SP molemmissa yksi koiras. Bullock's värimuoto: Falcon SP yksi koiras ja Farm Road nro 2690:n varrella Neal's Lodgesin eteläpuolella yksi koiras.

248. Hooded Oriole – Kapokkiturpiaali

Kingsville kaksi 2kv koirasta ja yksi vanha koiras, Kaufer Memorial Park yksi pari ja 2kv koiras sekä Sarita Rest Area yksi koiras.

249. Orchard Oriole – Tarhaturpiaali

Anahuac NWR yksi koiras ja yksi 2kv koiras.

250. Altamira Oriole – Kuningasturpiaali

Sabal Palm Audubon Sanctuary vanha lintu pesän lähellä (latvassa roikkuva pussimainen pesä), Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa muutamia (ruokailivat puissa vain muutaman metrin korkeudella), Salineño yksi vanha ja El Rio RV Park yksi vanha.

251. Audubon's Oriole – Hupputurpiaali

El Rio RV Park (Cpapeño) yksi vanha lintu rannan piknik-alueella, viivähti muutaman minuutin erään pajun latvassa.

252. House Finch – Pihapunavarpunen
Neal's Lodgesin siemenruokinnoilla yleinen. Muutama myös Lost Maples SNA.

253. Lesser Goldfinch – Pikkutikli
Santa Ana NWR yksi naaras. Neal's Lodges melko yleinen ruokinnoilla ja Frio joen rannoilla.

254. House Sparrow – Varpunen

Nisäkkäät

01. Opossum – Opossumi
Brownsvillessa kaksi erään tehdasalueen pihalla aikaisin aamulla. Lisäksi maanteillä yliajettuja.

02. Brazilian Free-tailed Bat (*Tadarida brasiliensis*)
Frion luolalla miljoonia (Neal's Lodgesin lähellä).

03. Nine-banded Armadillo – Vyötiäinen
Useita havaintoja, kaikkein eniten Bentsen-Rio Grande Valley SP.

04. Black-tailed Jackrabbit – Mustahäntäjänis
Melko yleinen.

05. Eastern Cottontail – Pumpulihäntäkaniini
Yleinen.

06. Rock Squirrel / Variegated Squirrel (*Sciurus variegatoides*)
Neal's Lodgesin Frio joen suurten kivenjärkeiden suojissa kanjonin juurella muutamia isoja ja mustaturkkisia kallio-oravia.

07. Southern Flying Squirrel – Etelän liito-orava
W. G. Jones State Forest: yksi kurkisteli suurilla lempeillä silmillään vanhasta pihkatikan kolosta.

08. Eastern Fox Squirrel – Kettuoarava
Melko yleinen idässä.

09. Mexican Ground Squirrel – Meksikonpreeriakoira
Muutamia.

10. Nutria – Rämemajava
Sam Houston Jones SP:ssa emo ja poikanen iltahämärissä telta-alueen laguunilla.

11. Coyote – Kojootti / Preeriasusi
Falcon SP:ssa ulvova lauma auringon laskiessa.

12. Raccoon – Pesukarhu
Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa yksi.

13. Skunk – Haisunäätä
Neal's Lodges yksi.

14. Bobcat – Ruskoilves
Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa näkyi kahdesti, ehkä sama yksilö.

15. Collared Peccary (Javelina) – Kauluspekari
Bentsen-Rio Grande Valley SP:ssa useita.

16. White-tailed Deer – Valkohäntäpeura
Yleinen.

Lisäksi alligaattoreita, erilaisia liskoja ja kilpikonnaa sekä käärmeitä; viimeksi mainittuja varsin usein uimassa.

Texasin nisäkkäät: <http://www.nsr1.ttu.edu/tmot1/Default.htm>
ja käärmeet: <http://www.lifesci.utexas.edu/research/txherps/snakes/>